

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

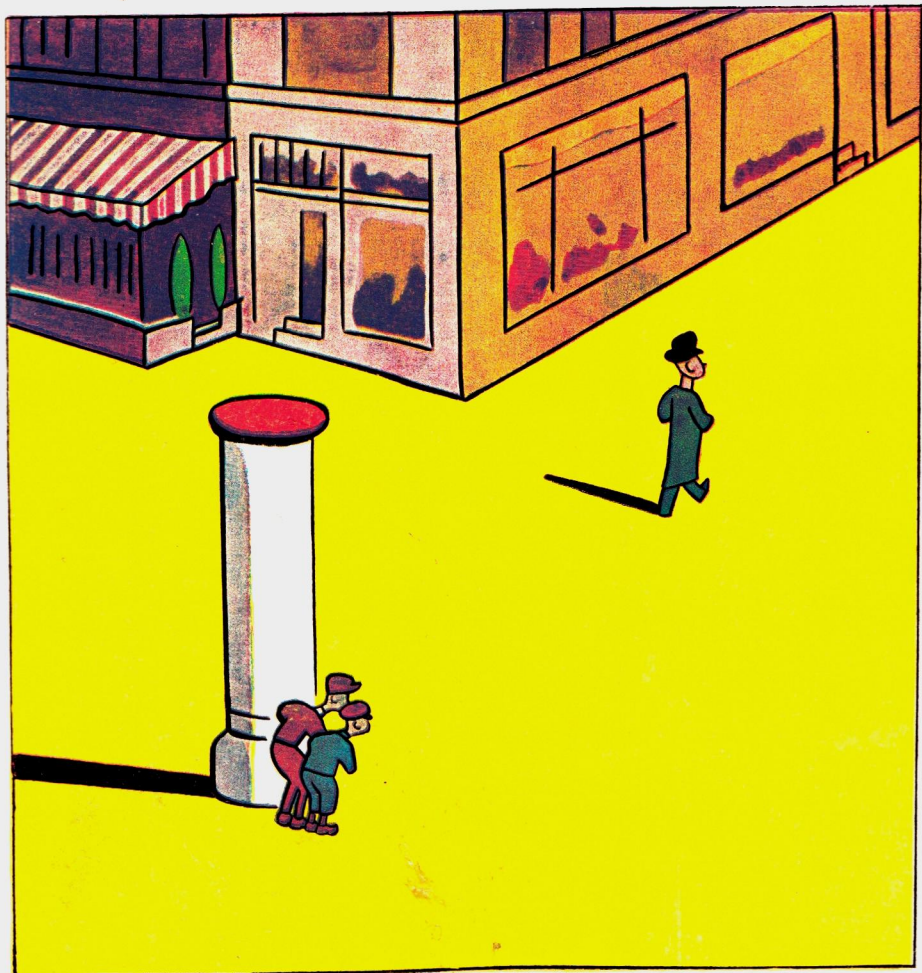
Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Emil VE DEDEKTİFLER

yazan: ERICH KÄSTNER

BAHA MATBAASI

İstanbul — 1967

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

EMİL VE DEDEKTİFLER

BİR ÇOCUK ROMANI

Yazan:

ERICH KÄSTNER

Resimleyen:

WALTER TRIER

Erich Kästner'in **"Emil und die Detektive"** adlı
dünya dillerine çevrilmiş, ünlü çocuk romanı,

Bateş Yayınevi, (İstanbul/Türkiye)

ve

Horst Erdmann Verlag, (Herrenalb/Deutschland)
(Basel/Schweiz)

işbirliği ile yayımlanmıştır.

Eser, türkçeye **Semra Ögel** tarafından çevrilmiştir.

Almanca aslının **Copyright'ı: Atrium Verlag A.G.**
Zuerich/Schweiz

ROMANIN BAZI KAHRAMANLARI

Emil'in kendisi

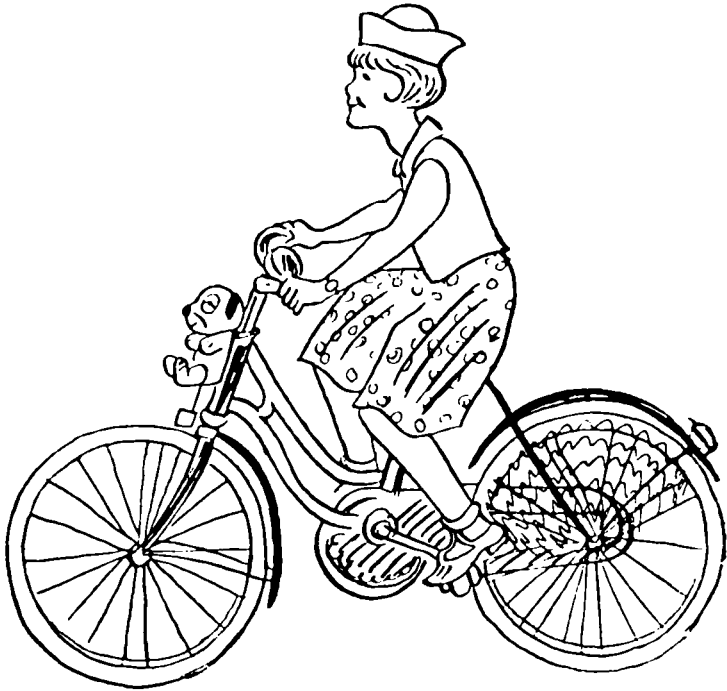
İşte burda her şeyden önce Emil'in kendisi, lâcivert bayramlık elbisesi ilc. Hiç sevmez onu giymeyi, yalnız mecbur kalınca giyer. Öyle çabuk lekelenir ki. O zaman Emil'in annesi elbise fırçasını aslatır, çocuğu dizlerinin arasına alır, siler, fırçalar ve devamlı: "Çocuk, çocuk! Sana başka elbise alamıyacağımı biliyorsun da," der. Ve Emil de hep iş işten geçtikten sonra annesinin yemek ve okul parasını çıkarmak için bütün gün çalıştığını düşünür.

Dik şapkalı bey

Kimse tanımıyor onu. Her insan için, hareketleri ile aksini ispat etmediği sürece, en iyi şeyleri düşünmeli, derler. Ama ben size çok candan rica etmek istiyorum, bu konuda daha ihtiyatlı olun. Çünkü, şu güzel deyimdeki gibi 'ihtiyat porselen sandığının annesidir'. İnsan iyidir, derler. Eh, belki doğrudur. Ama iyi insana her şeyi çok kolaylaştırmamak gerekir. Yoksa bir de bakarsınız kötü olur.

Emil'in teyzesinin kızı Şapkacık Pony

Bisiklet üstündeki küçük çocuk, Emil'in Berlin'li teyze kızıdır. Aslında Pony çok sevimli bir kızıdır, bambaşka bir ismi vardır. Minik şapkasından kinaye Şapkacık Pony derler, takma isimdir. Annesi ile Bayan Tischbein iki kızkardeşir.

Kornalı çocuk

Adı Gustav. Beden eğitiminden daima iyi notu var. Başka nesi var? Oldukça iyi bir yüreği ve bir kornası. Mahallenin bütün çocukları onu tanır ve başkanları olarak görürler. Avluları koşarak geçtiği ve kornasını avazı çıktığı kadar bağırttığı zaman, çocuklar ellerinde ne varsa bırakır, sapır sapır merdivenlerden dökülür ve ne olduğunu öğrenmek isterler. Çok defa sadece iki futbol takımı kurar ve hep birlikte oyun sahasına yollanırlar. Arada korna başka işlere de yarar. Şu Emil işinde olduğu gibi.

Tanıdığım büyükannelerin en neşelisidir. Halbuki bütün ömrü boyunca dertten başka bir şey görmemiştir. Bazı insanlara neşeli olmak hiç zor gelmez işte. Başkaları için ise yorucu, ciddi bir meseledir. Eskiden büyük anne Emil'in anne ve babası ile otururdu. Marangoz Tischbein öldüğü zaman, Berlin'e öbür kızının yanına gitti. Çünkü Emil'in annesi üç kişiyi geçindirecek kadar kazanmıyordu. Şimdi ihtiyar kadın Berlin'de oturuyor. Ve yazdığı her mektubu şöyle bitiriyor: Ben iyiyim, sizden de aynı şeyi ümit ederim.

Ş İ M D İ
B U R E S İ M L E R D İ L E G E L İ Y O R

BİRİNCİ BÖLÜM

Emil saç yıkamaya yardım ediyor

Bayan Tischbein, “Haydi” dedi, “şimdi de sıcak su ibriğini arkamdan getir.” Kendisi başka bir ibriği ve içinde papatyalı şampuan bulunan ufak mavi çanağı alarak mutfaktan odaya geçti. Emil ibriği tuttu ve annesinin arkasından koştu.

Odada oturan kadın başını beyaz leğene eğmişti. Saçı çözülmüştü ve üç kilo yün ağırlığındaymış gibi sarkıyordu. Emil’in annesi papatyalı şampuanı sarı saçlara döktü ve yabancı başı köpük içinde kalana kadar yıkamaya başladı.

“Fazla sıcak değil mi?” dedi.

Baş, “Yok, iyi” cevabını verdi.

Emil, “A, fırıncı Bayan Wirth imiş” dedi. “Hoş geldiniz”. İbriği leğenin durduğu tuvalet masasının altına itti.

Baş, “İşin yolunda Emil, duyduğuma göre Berlin’e gidiyormuşsun?” dedi. Sesi kulağa kremaya batırılmış birisinin konuşması gibi geliyordu.

Emil’in annesi bir taraftan başı ovalayarak, “Önce pek

canı istemiyordu,” dedi. “Ama çocuk tatilini neden burada öldürsün? Berlin’i henüz hiç tanımıyor. Kız kardeşim Martha bizi kaç zamandır hep davet etmek isterdi. Kocasının kazancı pekâlâ yerinde. Posta idaresinde. İç serviste. Ben tabii beraber gidemiyorum. Tatilden önce çok iş oluyor. Eh, artık büyüdü, yolda iyice dikkat etsin. Sonra annem onu Friedrichstrasse istasyonunda karşılayacak da. Çiçekçinin önünde buluşacaklar.”

“Berlin mutlaka hoşuna gidecek. Tam çocuklara göre. Bir buçuk yıl oluyor, bizim spor kulübü ile gitmiştik. O ne hareket öyle! Geceleri gündüz gibi aydınlık sokaklar bile var. Hele otomobiller!” Bayan Wirth leğenin derinlerinden gelen sesiyle anlatıyordu.

Emil, “Çok yabancı araba var mı?” diye sordu.

Bayan Wirth “Bunu da nereden bileyim?” dedi ve hapsirdi. Burnuna sabun köpüğü kaçırmıştı.

Annesi “Haydi bakalım, hazırlanmana bak” diye telâşlandı. “Bayramlık elbiseni yatak odasında hazır bıraktım. Giyin ki, Bayan Wirth’i taradıktan sonra hemen yemek yiyelim.”

Emil sordu: “Nasıl bir gömlek?”

“Hepsi yatak üzerinde hazır duruyor. Çoraplarını da dikkatli giy. Daha önce de iyice yıkan. Papuçlarına da yeni bağ geçir. Haydi, çabuk, çabuk.”

Emil “Püüf” diyerek içeriye yollandı.

Bayan Wirth, saçları güzel dalgalı ve aynadaki görüntü-

sünden memnun, gittikten sonra Emil'in annesi yatak odasına girdi ve Emil'in sıkıntı içinde dolaştığını gördü.

“Bayramlık elbiseleri kim icat etmiş, söyleyebilir misin?”

“Yazık ki, söyleyemeyeceğim. Ne yapacaksın?”

“Adresini ver de gideyim vurayım herifi.”

“Vah zavallı çocuk. Başka çocuklar bayramlık elbiseleri yok diye üzürlüler. Herkesin kendine göre bir derdi var demek.. Unutmadan söyleyeyim: Bu akşam Martha teyzenden bir elbise askısı istersin ve elbiseni düzgün asarsın. Önce fırçalayacaksın ama! Unutma! Yarın da şu korsan ceketine benzeyen kazağını tekrar giyebilirsin. Başka bir şey var mıydı? Bavul yapıldı. Teyzenin çiçekleri kâğıda sarıldı. Anne-annene gidecek parayı sana sonra veririm. Şimdi yemek yiyelim. Geliniz, delikanlı!”

Bayan Tischbein kolunu Emil'in omuzuna koyarak onu mutfığa götürdü. Rendelenmiş kaşar peynirli ve kıymalı makarna vardı. Emil kıtlıktan çıkmış gibi atıştırdı. Arada duruyor ve ayrılıktan az önce bu kadar iştahlı olmasına darılacağından korkar gibi annesine bakıyordu.

“Gider gitmez de bir kart yaz. Sana bir tane hazırladım. Bavulunda, en üstte.”

Emil, “Olur” dedi, ve dizine düşen bir makarna parçasını gizlice aldı. Bereket annesi farkına varmadı.

“Hepsine benden selâm söyle. Ve dikkat et. Berlin bizim Neustadt gibi değildir. Pazar günü Robert amca ile müzeye gidersin. Doğru dürüst hareket et ki, bizim burada usul âdap bilmediğimizi sanmasınlar.”

Emil, “Büyük şeref sözümü veriyorum” dedi.

Yemekten sonra ikisi odaya geçtiler. Anne dolaptan bir teneke kutu çıkardı ve para saymaya başladı. Sonra başını salladı ve bir daha saydı. Daha sonra sordu: “Dün öğleden sonra kim geldiği kuzum?”

“Matmazel Thomas ve Bayan Homburg.”

“Evet. Ama yine de para tamam değil.” Düşündü, geliri not ettiği kâğıda baktı ve nihayet “8 Mark eksik” dedi.

“Bu sabah havagazcı gelmişti.”

“Sahi. Yazık ki doğru imiş hesap.”

Annesi dertlerini ürkütmek istermiş gibi bir ısıklık çaldı ve kutudan üç kâğıt para çıkardı. “İşte, Emil! Burada 140 Mark var. Bir 100 Marklık ve iki 20 Marklık. Anneannene 120 Mark verir ve geçen sefer bir şey yollayamadığım için darılmamasını söylersin. O zaman yetiştirememiştim. Onun için şimdi kendin getirdiğini söyle. Her zamankinden biraz fazla. Ve ona bir öpücük ver. Anlaşıldı mı? Geri kalan 20 Mark sende dursun. Dönüş biletini alırsın, aşağı yukarı 10 Mark eder. Tam bilmiyorum. Üst tarafını da gezmeye gittiğinizde yemek ve içmek için harcarsın. İnsanın cebinde lâzım olmasa bile biraz fazla para bulunması iyidir, ne olur ne olmaz. Evet. İşte burada da Martha teyzenin mektubunun zarfı. İçine parayı koyuyorum. Dikkat et, sakın kaybetmeyesin! Nereye koyacaksınız?”

Yandan kesik zarfın içine paraları koydu, zarfı ortasından katladı ve Emil’e verdi.

Emil biraz düşündü. Sonra ceketinin sağ iç cebinin de-

rinlerine soktu, kendine güven vermek için dıştan mavi ceketini yokladı ve emin olarak, “Tamam” dedi, “buradan dışarıya tırmanamazlar.”

“Kompartmanda kimseye yanında bu kadar para olduğunu söylemeyesin!”

Emil âdeta içerledi. “Ama anneciğim!” Böyle bir buralık kendisinden nasıl beklenebilirdi! Bayan Tischbein cüzdanına biraz para koydu. Sonra kutuyu yine dolaba götürdü ve kızkardeşinin Berlin’den göndermiş olduğu ve içinde Emil’in bineceği trenin kalkış ve varış saatlerinin yazılı bulunduğu mektubu bir daha okudu...

Mutlaka bazılarınız berber Bayan Tischbein’in oğluyla yaptığı gibi, 140 Mark üzerinde böyle uzun uzadıya konuşmanın gereksiz olduğunu düşünür. Hakikaten birisi ayda 2000 veya 20.000 veya 100 bin Mark kazanıyorsa, buna hiç lüzum hissetmez.

Ama eğer bilmiyorsanız söyleyeyim: İnsanların çoğu çok, çok daha az para kazanır. Haftada 35 Mark kazanan da, ister beğenin, ister beğenmeyin, bir kenara koyabildiği 140 Mark’ı büyük bir para sayar. Sayısız insan için 100 Mark bir milyon kadar önemlidir, sanki 100 Mark’ı altı sıfır ile yazarlar. Ve hakikatte bir milyonun ne kadar para olduğunu rüyalarında bile göz önüne getiremezler.

Emil’in babası ölmüştü. Annesi ise çalışıyor, bir odasında berberlik yapıyor, sarı saçlı başlar, kumral saçlı başlar yıkıyor, durmadan didiniyordu ki yemek yiyebilsinler, hava-gazı, kömür, kira, giyecek, kitap ve okul paralarını verebil-

sinler. Yalnız bazen hastalanıyor ve yatağa yatıyordu. Doktor geliyor, reçete yazıyordu. Emil de annesine sıcak kompres yapıyor, mutfakta ona ve kendisine yemek pişiriyordu. Hattâ annesi uyuduğu zaman ıslak bez ile yerleri siliyordu ki annesi, “Kalkmam gerek, yoksa ev berbat olacak” demesin.

Size Emil’in örnek bir çocuk olduğunu söylersem gülmez ve bunu anlayabilir misiniz? Bakın, annesini çok seviyordu. Ve eğer o çalışır, hesap yapar, tekrar çalışırken kendisi tembellik etseydi, bundan ölesiye utanç duyardı. Derslerini ihmal edip sonra Naumann’ların oğlu Richard’dan kopya mı çekseydi? Fırsat bulunca okul kaçaklığı mı yapsaydı? Annesinin onu, okul arkadaşlarının sahip olduğu hiç bir şeyden mahrum bırakmamak için nasıl gayret sarfettiğini görüyordu. Ona yalan söyleyip üzmeli miydi?

Emil örnek bir çocuktur. Doğrudur. Ama başka türlü elinden gelmediği için öyle idi. Korkak veya hasis veya hakkıyla genç olamayanlardan değildi. Örnek çocuktur çünkü öyle olmayı arzu ediyordu! Buna karar vermişti, artık sinemaya gitmemeye veya şeker yememeye karar verir gibi. Buna karar vermişti ve bazan bu karara uymak çok zor geliyordu.

Ama ders yılı sonunda eve gelip de “Anne, işte karnem, yine birinci oldum!” diyebildiği zaman çok memnundu. Okulda ve her yerde gördüğü takdiri kendisine değil, annesine sevinç verdiği için seviyordu. Annesinin ona bütün

ömrü boyunca yorulmadan yaptığı fedakârlığı kendine göre biraz olsun ödeyebildiğinden dolayı gurur duyuyordu.

Annesi, “Hoppala” diye bağırdı. “İstasyona gitmeliyiz. Biri çeyrek geçiyor. Tren ikiye doğru kalkacak.”

Emil annesine, “Öyle ise yürüyelim, Bayan Tischbein” dedi. “Ama biliniz ki bavulumu kendim taşıyacağım.”

İKİNCİ BÖLÜM

Komiser Jeschke sesini çıkarmıyor

Evin önünde annesi, “Atlı tramvay gelirse istasyona kadar ona bineriz” dedi.

İçinizden kim biliyor atlı tramvayın nasıl olduğunu? Tam şu sırada köşeyi döndüğü ve Emil’in işareti üzerine durduğu için size çabucak tarif edivereyim, salınarak yoluna devam etmeden.

Atlı tramvay herşeyden önce yaman bir şeydir. Ayrıca doğru dürüst bir tramvay gibi raylar üzerindedir, arabalar da aynıdır ama önünde ancak bir fayton beygiri koşuludur. Emil ve arkadaşları için bu beygir bir rezaletti, üst ve alt cereyanlı elektrikli, önde beş, arkada üç farklı tramvaylar hayal ediyorlardı. Ne var ki Neustadt belediye meclisi 4 Km.lik bir hattın hakkından pekâlâ bir canlı beygir kuvvetinin gelebileceği fikrinde idi. Yani şimdiye kadar elektriğin lâfı bile edilmiyordu. Tramvayı idare edenin de birtakım kol ve manivelalarla hiç işi yoktu, sol elinde dizgini, sağ elinde de kırbacı tutuyordu. Deh!

Birisi Belediye konağı sokağında 12 no.da oturup da tramvaya bindiyse, inmek istediğinde cama vurması yetiyordu. O zaman vatman “Brrr” diyor, yolcu eve gelmiş bulunuyordu. Asıl durak belki 30 veya 40 no.lu evin önünde idi ama zararı yok. Vakit boldu. Atın vakti vardı. Vatmanın vakti vardı. Neustadt ahalisinin vakti vardı. Birisinin hakikaten pek acelesi olursa da, yayan giderdi.

Bayan Tischbein ve oğlu istasyon meydanında indiler. Emil bavulunu sahanlıktan indirirken arkalarından kalın bir ses homurdandı: “Ey, İsviçre’ye gidiyorsunuz galiba?”

Bu, komiser Jeschke idi. Emil’in annesi cevap verdi, “Hayır, oğlum, bir hafta için Berlin’e akrabalara gidiyor.” Emil’in ise gözlerinin önü lâcivert kesildi, bayağı karardı. Çünkü vicdanı rahat değildi. Birkaç gün önce bir düzine okul talebesi, beden eğitimi dersinden sonra nehrin yanındaki çayırda, Eğri Yanaklı Karl adı ile tanınan Arşidük’ün heykelinin başına gizlice eski bir keçe şapka geçirmişlerdi. Ondan sonra da iyi resim yaptığı için arkadaşları Emil’i kaldırmışlar, o da Arşidük’ün yüzüne renkli kalemle kırmızı bir burun ve zift gibi siyah bir bıyık yapmıştı. Daha boyarken Komiser Jeschke meydanın öbür ucundan görünüyormuştu! Şimşek hızıyla kaçmışlardı. Ama tanınmış olmaktan endişe duyuyorlardı.

Ancak komiser bir şey söylemedi. Emil’e iyi yolculuklar diledi, annesinin hatırını ve işlerinin nasıl gittiğini sordu.

Emil’in içi yine de rahat değildi. Bavulunu meydandan geçirerek istasyona taşırken dizlerinde bir kesiklik hisset-

ti. Her an Jeschke arkasından birdenbire, “Emil Tischbein tevkif edildiniz. Eller yukarı!” diye bağıracakmış gibi geliyordu. Ama hiç bir şey olmadı. Belki komiser Emil’in dönüşünü bekleyecekti?

Sonra annesi gışeden bileti (tabîî 3. mevki) ve peron biletini aldı. Ondan sonra da 1 no.lu perona gittiler — ya, efendim, Neustadt garının dört peronu vardır — ve Berlin trenini beklediler. Birkaç dakikası kalmıştı.

“Bir şey unutup bırakma oğlum! Ve çiçek buketinin üstüne oturma! Bavulunu da birisine yukarı koydurt. Ama nazik ol ve rica et.”

“Bavulumu kendim kaldırırım. Mukavvadan değilim ya!”

“İyi öyleyse. İneceğin istasyonu kaçırma. 18.17 de Berlin’e varacaksın. Friedrichstrasse istasyonuna. Daha önce, meselâ Hayvanat Bahçesi istasyonunda veya başka bir yerde ineyim deme!”

“Merak etmeyin küçük hanım.”

“Herşeyden önce de başkalarıyla annenle konuştuğun gibi küstah konuşma. Sucuklu sandöveci yedikten sonra kâğıdını yere atma. Ve parayı kaybetme!”

Emil dehşetle ceketini ve sağ göğüs cebini yokladı. Sonra ferahlayarak nefes aldı ve “Herkes gemide” dedi.

Annesinin kolunu tuttu ve peronda gidip gelerek dolaşmaya başladılar.

“Sen de fazla çalışma anneciğim! Ve sakın hasta olma! Sana bakacak kimsen yok ki. Ben hemen bir uçağa at-

lar eve dönerim. Sen de bana bir defa yaz. Ve en fazla bir hafta kalacağım, bilesin.” Annesine sıkı sıkı sarıldı. O da onu burnundan öptü.

Ondan sonra da ıslık çala çala ve bağırarak Berlin yolcu treni geldi, durdu. Emil annesinin boynuna birazcık daha sarıldı. Sonra bavulu ile bir kompartmana tırmandı. Annesi arkasından çiçekleri ve sandöviç paketini uzattı. Yer bulup bulmadığını sordu. Emil başını salladı.

“Friedrichstrasse’de ineceksin, unutma.”

Emil başını salladı.

“Anneannen de çiçekçinin yanında bekleyecek”.

Emil başını salladı.

“Terbiyeli davranmayı da unutma, kerata seni.”

Emil başını salladı.

“Pony’ye de nazik davran. Birbirinizi nerdeyse tanıyamayacaksınız.”

Emil başını salladı.

“Yaz bana.”

“Sen de bana yaz.”

Demiryolu tarifesi olmasaydı bu konuşma daha saatlerce devam edecekti. Kırmızı deri çantalı tren şefi bağırды “Herkes binsin! Herkes binsin! ” Vagon kapıları kapandı. Lokomotif bir hamle yaptı. Ve yolculuk başladı.

Anne daha uzun süre mendil salladı. Sonra yavaş yavaş döndü ve eve gitti. Hazır mendili elinde olduğundan biraz ağladı. Ama uzun uzadıya değil. Çünkü evde kasabın hanımı Bayan Augustin bekliyor ve saçının güzelce yıkanmasını istiyordu.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Berlin seyahati başlayabilir

Emil okul kasketini çıkardı ve “İyi günler efendim” dedi. “Acaba bana da bir yer var mı?”

Tabii vardı. Ve ayağını vuran sol ayakkabısını çıkarmış olan şişman bir hanım, nefes alırken müthiş bir gürültü çıkaran bir adam olan komşusuna, “Böyle terbiyeli çocuklar bugün ender. Kendi gençliğimi düşünüyorum da! O zaman başka bir ruh hâkimdi.” dedi. Bunu söylerken sol çorabındaki sıkışmış ayak parmakları ile tempo tutarak beğen eğitimi yapıyordu. Emil ilgi ile seyretti. Adam da nefes darlığından başını sallamakta güçlük çekti.

Emil çoktan beri biliyordu ki ‘aman eskiden her şey daha iyi idi’ diyen insanlar vardır. Ve birisi eskiden havanın daha sıhhi olduğunu veya öküzlerin daha büyük boynuzları olduğunu söylediği zaman dinlemiyordu bile. Çünkü çok defa bu sözler doğru değildi ve bu insanlar memnun kalacaklarından korkarak memnun olmak istemeyen insanlardı.

Emil sağ cebini yokladı ve ancak zarfın hisırtısını du-

yunca içi rahat etti. Yol arkadaşları emniyet verici görünüyordular, haydut ve katile benzemiyorlardı. Gürültülü nefes alan adamın yanında tığ ile atkı ören bir kadın oturuyordu. Emil'in yanında, pencere kenarında ise dik şapkalı bir bey gazete okuyordu.

Birden gazeteyi bıraktı, cebinden bir parça çikolata çıkardı, çocuğa doğru tutarak, "Nasıl, delikanlı, ister misin?" dedi.

Emil, "İzin verirseniz" dedi ve çikolatayı aldı. Sonradan acele ile kasketini çıkardı, eğilerek, "Adım Emil Tischbein" dedi.

Yol arkadaşları gülümsediler. Yanındaki bey de dik şapkasını kaldırdı ve "Memnun oldum, benim adım Grundeis" dedi.

Ondan sonra ayakkabısını çıkarmış olan şişman hanım sordu, "Neustadt'daki terzi Kurzhals hayatta mı?"

Emil, "Evet, tabii, Bay Kurzhals hayatta" diye cevap verdi. "Tanıyor musunuz? Şimdi dükkânının arsasını satın aldı."

"Öyle mi? Gross Grünau'daki bayan Jakob'dan selâm söyle."

"Ama ben Berlin'e gidiyorum."

"Dönünce söylersin, acelesi yok" diyen Bayan Jakob yine ayak parmakları ile beden eğitimi yaptı ve şapkası yüzüne kayıncaya kadar güldü.

Bay Grundeis, "Ya, demek Berlin'e gidiyorsun?" dedi.

Emil, "Evet, anneannem de Friedrichstrasse istasyonun-

da çiçekçide bekleyecek” cevabını verdi ve yine ceketini yokladı. Çok şükür zarf hâlâ hışırıyordu.

“Berlin’i bilir misin?”

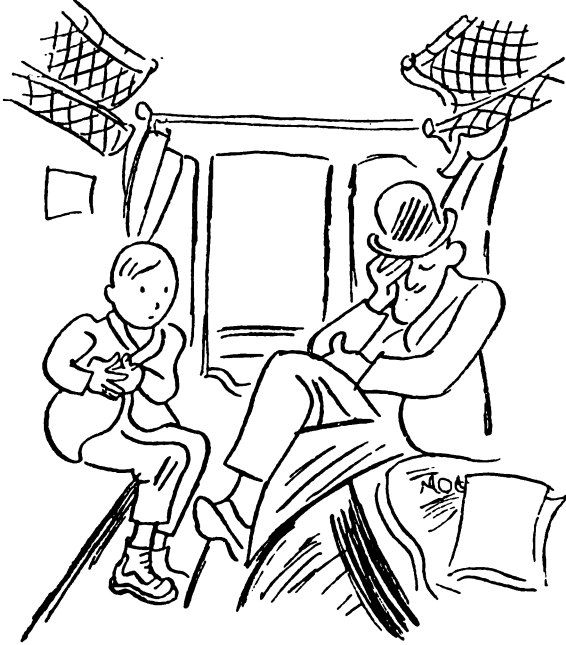
“Hayır.”

“Eh, öyle ise çok şaşacaksınız! Berlin’de şimdi 100 katlı evler var, çatıları göğe bağlamışlar, uçmasınlar diye... Birisinin çok acele işi oldu mu, şehrin başka bir mahallesine gitmek istiyorsa postahane de hemen bir sandığa koyuyorlar, sandığı bir boruya sokuyorlar ve gitmek istediği semtin postahanesine yolluyorlar. İnsan parası bitince bankaya gidiyor ve beynini rehin bırakıyor, 1000 Mark’a. İnsan ancak iki gün beynsiz yaşayabilir, bankaya 1200 Mark ödeyince geri alıyor. Bugün muazzam modern tıbbi cihazlar keşfedilmiş bulunuyor ve...”

Gürültülü nefes alan adam, “Sizin beyniniz de galiba şu sırada bankada” dedi ve “Saçmalamayı bıraksanız!” diye ilâve etti.

Şişman Bayan Jakob’un korkudan ayak parmakları durmuştu. Atkı ören hanım da örgüyü bırakmıştı.

Emil zoraki güldü. Beyler arasında uzun bir tartışma başladı. Emil “ne haliniz varsa görün” diye düşündü ve yeni öğle yemeği yemiş olduğu halde sucuklu sandöviçleri kâğıttan çıkardı. Üçüncüyü yerken tren büyük bir istasyonda durdu. Emil istasyon levhasını göremedi, kondüktörün pencere yanında ne bağırdığını da anlamadı. Hemen hemen bütün yolcular indi: gürültülü nefes alan adam, örgü ören ha-

Bay Grundeis uyuyor ve biraz horluyordu

nım ve Bayan Jakob. Sonuncusu neredeyse geç kalacaktı, çünkü bir türlü ayakkabılarını bağlayamıyordu.

“Bay Kurzhals’a selâm söyleyeceksin demek” dedi. Emil başını salladı.

Ondan sonra da dik şapkalı beyle yalnız kaldı. Bu Emil’in pek hoşuna gitmedi. Çikolata dağıtan ve çılgın hikâyeler anlatan bir adam pek tekin değildir. Emil değişiklik olsun diye yine zarfı yoklamak istedi. Ancak cesaret edemedi, tren hareket edince tuvalete gitti, orada zarfı cebinden çıkardı, parayı saydı - hâlâ tamamdı - ne yapacağını bilemedi. Nihayet aklına bir şey geldi. Ceketinin yakasında bulduğu bir iğneyi aldı, önce üç kâğıt paraya, sonra zarfa ve sonunda ceket astarına geçirdi. Âdeta parasını çiviledi. “Tamam,” diye düşündü, “artık emniyete alındı”. Sonra kompartmana döndü.

Bay Grundeis bir köşeye rahatça yerleşmiş uyuyordu. Emil onunla konuşmak mecburiyetinde kalmadığı için sevin-di ve pencereden dışarı baktı. Ağaçlar, yel değirmenleri, tarlalar, fabrikalar, inek sürüleri, el sallayan köylüler önünden geçiyordu. Herşeyin âdeta gramafon plağı gibi dönüp geçtiğini seyretmek pek hoştu. Ama nihayet göz pencereden saatlerce dışarı dikilemez.

Bay Grundeis uyuyup duruyor ve biraz horluyordu. Emil aşağı yukarı dolaşmak isterdi, ama o zaman karşısındakini uyandırabilirdi ki bunu hiç istemiyordu. Bundan dolayı öbür köşeye dayandı ve uyuyanı seyretti. Acaba adam neden hiç şapkasını çıkarmıyordu? Uzun da bir suratı vardı, gayet in-

ce dar bir bıyık ve ağız etrafında yüzlerce buruşuk. Kulakları da çok inceydi ve başından adamakıllı ayrıktı.

Hop! Emil irkildi. Neredeyse uykuya dalıyordu! Bunu asla yapmamalıydı. Keşke istasyonda birisi binmiş olsaydı! Tren birkaç defa durdu ama kimse gelmiyordu. Daha saat 4 idi ve Emil'in önünde iki saatten fazla yol vardı. Bacaklarını çimdikledi. Okulda öğretmen tarih dersi anlatırken bu usul daima işe yarardı.

Bir müddet idare etti. Emil, Şapkacık Pony'nin şimdi ne biçim olduğunu düşündü. Ama artık yüzünü hiç hatırlayamıyordu. Yalnız son bir ziyarette - annee ve Martha teyze ile birlikte Neustadt'a geldiğinde - boks yapmak istediğini hatırlıyordu. Emil tabii razı olmamıştı çünkü Pony kâğıt sikletti, kendi de en aşağı yarı ağır. Bu haksızlık olurdu. Bir yumruk vursa onu duvardan ayıklamak gerekcekti. Ama Pony ancak Martha teyze araya girince sesini kesmişti.

Hoppala! Az daha sıradan düşecekti. Yine mi uyuyordu? Devamlı bacaklarını çimdikledi. Yine de bir faydası olmuyordu. Çivileri saymayı tecrübe etti. Yukarıdan aşağı ve tekrar aşağıdan yukarıya sayıyordu. Yukardan aşağı 23 çivi vardı, aşağıdan yukarı ise 24 çıkıyordu. Emil geriye dayandı ve bunun nasıl mümkün olabileceğini düşündü.

Ve bunu düşünürken uyudu.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İçinde çok koşuşulan bir rüya

Birdenbire Emil'e tren, çocukların odada oynadıkları küçük trenler gibi hep bir daire içinde dönüyormuş hissini verdi. Pencereden baktı ve bunu çok garip buldu. Çember gittikçe daralıyordu. Lokomotif son vagona gittikçe yaklaşıyordu. Bunu kasten yapar görünüyordu! Tren kendi etrafında kuyruğunu ısırmak isteyen bir köpek gibi dönüyordu. Çılgınca hareket eden kara çemberin içinde de ağaçlar, camdan bir değirmen ve 200 katlı büyük bir apartman duruyordu.

Emil vakti anlamak istedi ve cebinden saatini çıkardı. Çekti, çekti, sonunda annesinin odasındaki ayaklı saat çıktı. Kadranına baktı, üstünde saatte 185 km. yazılı idi ve 'yere tükürmek hayati tehlike bakımından yasaktır.' Emil tekrar pencereden baktı. Lokomotif son vagona gittikçe yaklaşıyordu. Çok korkuyordu. Çünkü lokomotif son vagona çarpınca bir tren kazası olacaktı. Bu meydandaydı. Emil böyle bir şeyi hiç beklemek istemiyordu. Kapıyı açtı ve basamaktan

basamağa geçerek tren boyunca gitti. Belki lokomotifçi uyumuştı. Emil öne doğru ilerlerken kompartman pencerelerine bakıyordu. Hiçbir yerde insan yoktu. Tren boştu. Emil yalnız bir adam gördü, dik şapkası çikolatadan idi. Adam şapkasının kenarından büyük bir parça kopararak yedi. Emil cama vurdu ve lokomotifi gösterdi. Ama adam sadece güldü, bir parça çikolata daha kopardı, çok hoşuna gittiği için midesini okşadı.

Emil nihayet kömür vagonuna vardı. Kendini kuvvetle yukarı çekerek lokomotifçinin yanına çıktı. Lokomotifçi bir arabacı gibi oturuyor, kamçıyı sallıyor ve sanki trenin önünde at varmış gibi dizgin tutuyordu. Hakikaten de at vardı! Üç sırada üçer at treni çekiyordu. Nallarına gümüş patenler geçirilmişti, raylar üzerinde gidiyor ve şarkı söylüyorlardı.

Emil arabacıyı sarsarak haykırdı, “Yolu değiştir, yoksa bir felâket olacak!” O vakit arabacının Komiser Jeschke’den başkası olmadığını gördü.

Komiser ona içine işleyen bakışlarla baktı ve “Öbür çocuklar kimdi? Arşidük Karl’ı kim boyadı?” diye bağırdı.

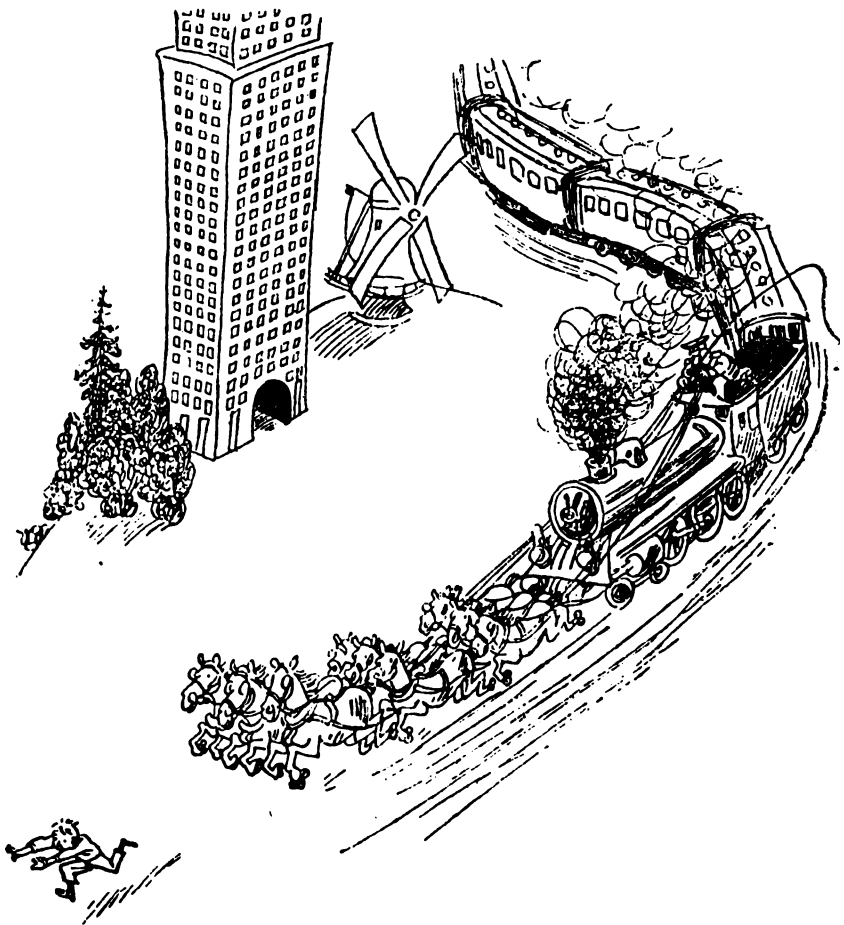
Emil “Ben!” dedi.

“Başka kim?”

“Söylemem.”

“O halde dairede dönmeye devam ederiz.”

Ve komiser Jeschke beygirlerini şaha kalkana kadar kamçıladı, son vagona doğru adeta uçmaya başladılar. Son vagonun üstünde ise Bayan Jakob oturuyor ve elindeki ayak-

Emil çok düşünmedi, koşabildiği kadar koştu

kabıları sallıyordu, müthiş korku içindeydi çünkü atlar ayak parmaklarını nerdeyse kapacaklardı.

Emil, “Size yirmi Mark veririm, komiser bey” diye bağırdı. Jeschke “Saçmalama” diye seslendi ve çılgın gibi atları kamçıladi.

Artık Emil’in tahammülü kalmadı, trenden atladı. Bir yamaçtan aşağı yirmi takla atarak yuvarlandı ama bir yerine bir şey olmadı. Kalktı ve treni aradı. Tren durmuştu, 9 at da başlarını ona çevirmişlerdi. Komiser Jeschke ayağa fırlamış, hayvanları kamçılıyor ve haykırıyordu. “Deh! Yürüyün! Arkasından gidin!” Ve 9 at raylardan dışarı atladılar, Emil’e doğru dört nala geldiler. Vagonlar lâstik top gibi zıplayordu.

Emil fazla düşünmedi, gücü yettiği kadar koşmaya başladı. Bir çayırın üzerinden, birçok ağacın önünden geçti, bir dereyi aştı, gök delene doğru gidiyordu. Bazen arkasını dönüyordu. Tren gürleyerek durmadan arkasından geliyordu. Yığınla ağaç yıkılıp parçalanıyordu. Yalnız dev bir meşe ayakta kalmıştı, en yüksek dalında şişman Bayan Jakob oturuyor, rüzgâra kapılmış sallanıyor, ağlıyor ve ayakkabısını bağlıyamıyordu. Emil koşmaya devam ediyordu.

200 kat yüksekliğindeki apartmanda büyük bir kara kapı vardı. İçine doğru koştu ve öbür taraftan çıktı. Tren arkasından geldi. Emil’in en çok istediği şey bir köşeye çekilip uyumaktı, çünkü dehşetli yorulmuştu, bütün vücudu titriyordu. Ama uyumaması gerekti! Tren evin içinden etrafı zangırdatarak geçiyordu.

Emil demir bir merdiven gördü. Evi kat edip çatıya kadar uzanıyordu. Tırmanmaya başladı. Allahtan iyi beden eğitimi yapardı. Tırmanırken katları sayıyordu. 50. katta dönüp bakmaya cesaret etti. Ağaçlar ufacık kalmıştı, cam değirmen nerdeyse tanınmıyacaktı. Ama, o ne! Tren de yukarı tırmanıyordu! Emil tırmanmaya devam etti, gittikçe yükseldi. Tren de takırdaya zangırdaya, merdiven basamakları ray imişçesine çıkıyordu.

100. kat, 120. kat, 140. kat, 160. kat, 180. kat, 190. kat, 200. kat! Emil damda duruyor ve ne yapacağını bilemiyordu. Atların kişnemesi duyulmaya başlamıştı. O zaman çocuk damı geçip öbür uca koştu, cebinden mendilini çıkartarak açtı. Ve atlar terliyerek dam kenarını aşarken, mendilini başından yükseğe tutup boşluğa atladı. Trenin bacaları yıkışını daha duydu. Ondan sonra bir müddet kendinden geçti.

Ve pat! diye bir çayırın üstüne düşüverdi.

Önce kapalı gözlerle, yorgun kaldı, aslında canı güzel bir rüya görmek istedi. Ama henüz içi rahat etmediğinden gözlerini büyük apartmana kaldırdı ve 9 atın damda şemsiye açmakta olduklarını gördü. Komiser Jeschke'nin de bir şemsiyesi vardı ve onunla atları sürüyordu. Atlar arka ayaklarına oturdular, hamle edip derine atladılar. Ve şimdi de tren çayıra doğru yelken açmış gibi inmeye başladı, gittikçe büyüyor, büyüyordu.

Emil ayağa fırladı ve çayırı geçerek cam değirmene doğru koştu. Şeffaf değirmenin içinde annesini Bayan Augustin'in saçını yıkarken gördü. Allaha şükür! diye dü-

şündü ve arka kapıdan değirmene koşarak girdi.

“Anneciğim!” diye seslendi. “Ne yapacağım acaba?”

“Ne oldu oğlum?” Annesi saç yıkamaya devam ediyordu.

“Duvardan dışarı baksana!”

Bayan Tischbein dışarı bakınca atlarla trenin çayıra inerek değirmene doğru koşturduğunu gördü.

“Ama bu Komiser Jeschke” diyerek hayretle başını salladı.

“Deminden beri deliler gibi peşimden koşturuyor!”

“E, neden?”

“Geçenlerde Arşidük Karl’ın suratına kırmızı bir burun ve siyah bıyık boyamıştım.”

Bayan Augustin su altından puflayarak “Ya neresine boyayacaktın bıyığı?” diye sordu.

“Hiç bir yere Bayan Augustin. Ama işin en kötü tarafı bu değil. Başka kimlerle beraber olduğumu bilmek istiyordu. Ben de bunu ona söyleyemem. Şeref meselesi, değil mi ya.”

Annesi, “Emil’in bunda hakkı var” dedi, “ama şimdi ne yapacağız?”

Bayan Augustin, “Motoru işletin bakalım, Bayan Tischbeinciğim” dedi.

Emil’in annesi demir bir kolu indirdi, dört değirmen kanadı dönmeye başladı, camdan olduklarından ve üzerlerine güneş vurduğundan öyle parıldayıp ısıldıyorlardı ki bakmak mümkün olmuyordu. 9 at trenleri ile koşup geldikle-

rinde ürktüler, şahlandılar ve bir adım bile ilerlemek istemediler. Komiser Jeschke'nin küfürleri cam duvarları delip duyuluyordu. Ama atlar yerlerinden kımıldamıyorlardı.

Bayan Augustin, "Haydi şimdi kafamı rahatça yıkamaya devam edin" dedi "oğlunuza artık bir şey olamaz."

Berber Bayan Tischbein bunun üzerine yine işe girişti. Emil bir iskemleye oturdu, bu da camdandı. Islık çalmaya başladı. Sonra yüksek sesle gülerek, "Ne mükemmel" dedi "eğer burada olduğunu daha önce bilseydim o lânet eve tırmanmazdım bile."

Annesi, "İnşallah elbiseni yırtmamışsındır" dedi. Sonra sordu, "Parayı iyi muhafaza ettin mi?"

Bu söz Emil'de büyük bir irkilme yarattı. Gürültüyle cam iskemleden düştü.

Ve uyandı.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Emil yanlış istasyonda iniyor

Uyandığı vakit tren tam yeniden hareket etmeye başlıyordu. Uyurken sıradan düşmüştü, şimdi yerde yatıyordu ve çok ürkmüştü. Yalnız henüz neden olduğunu bilmiyordu. Kalbi çekiç darbeleri gibi çarpıyordu. Trende çökmüş oturuyordu, nerede olduğunu bile unutmuştu. Yavaş yavaş hatırlamaya başladı. Tamam, Berlin'e gidiyordu. Ve uyumuştı. Tıpkı dik şapkalı bey gibi...

Emil birden dimdik oturdu ve fısıldadı, "Gitmiş ama!" Dizleri titriyordu. Yavaşça kalktı ve mekanik hareketlerle elbisesini temizledi. Bundan sonraki sual şu idi: Para duruyor mu? Bu sorunun cevabından da tarif edilemeyecek kadar korkuyordu.

Uzun süre kapıya dayalı kaldı ve kımıldamaya cesaret edemedi. İşte şurada karşıda Grundeis adındaki adam oturmaktaydı. Yemiş, uyumuş ve horlamıştı. Şimdi de gitmişti. Tabii her şey yine de yolunda olabilirdi. Hemen en kötü ihtimali düşünmek budalalıktı. Kendisi oraya gidiyor diye bütün insanlar da Berlin-Friedrichstrasse istasyonuna gide-

cek değildi ya. Para da mutlaka yerinde duruyordu. Bir ke-
re cebinde idi. İkincisi de zarf içindeydi. Üçüncüsü de iğne
ile astara tutturulmuştu. Yavaş yavaş sağ iç cebine el attı.

Cep boştu! Para gitmişti!

Emil cebini sol eliyle alt üst etti. Ceketini de sağ eli ile
yokladı ve bastırdı. Olan olmuştu: Cep boştu ve para gitmiş-
ti.

“Ay!” Emil elini cebinden çekti. Yalnız eli değil para-
yı tutturduğu iğne de birlikte çıktı. Toplu iğneden başka
bir şey kalmamıştı. O da sol işaret parmağına saplanıp ka-
natmıştı.

Mendilini parmağına doladı ve ağladı. Tabii o gülünç
kan damlalarına ağlamıyordu. İki hafta önce koşarken lâm-
ba direğine öyle bir çarpmıştı ki, nerdeyse iki büklüm ola-
caktı. Halâ alnında şiş vardı. Ama bir saniye bile ağlama-
mıştı.

Şimdi para için ağlıyordu. Annesi için ağlıyordu. Bunu
anlayamayana, ne kadar cesur olursa olsun, bir çare buluna-
maz. Emil annesinin, büyükannesine 140 Mark biriktirebil-
mek ve onu Berlin’e gönderebilmek üzere aylarca ne dere-
ce didindiğini biliyordu. Mahdum bey de trene biner bin-
mez bir köşeye dayanmış, uykuya dalmış, saçma sapan rü-
yalar görmüş ve parasını domuzun birine çaldırmıştı. Buna
ağlamasın da ne yapsındı? Şimdi ne yapacaktı? Berlin’de inip
anneannesine, “İşte buradayım” diyecekti, “ama bilesin ki
sana para yok. Neustadt’a dönmem için de yol parasını ver-
sen iyi olur. Yoksa yürüyerek gitmem icap edecek?”

Fevkalâde bir şeydi bu! Annesi para biriktirmişti. Anneanesi bir kuruş bile alamıyacaktı. Kendisi Berlin’de kalamıyacaktı. Eve de gidemeyecekti. Ve hepsi çocuklara çikolata hediye eden ve uyku numarası yapan bir herif yüzünden. Sonunda da çocukları soyuyordu. Tüh, ne kibar dünya idi bu!

Emil açığa çıkmak isteyen öbür göz yaşlarını yuttu ve etrafına baktı. İmdat zilini çekse tren derhal dururdu. Sonra da bir kondüktör gelirdi. Arkasından bir tane daha. Daha bir tane. Ve hepsi de sorarlardı:

“Ne oldu?”

“Param çalındı,” derdi.

“Gelecek sefer daha dikkatli olursun,” diye cevap vereceklerdi. “Haydi bin bakalım. Adın ne? Nerede oturuyorsun? İmdat zili çekmek 100 Mark eder. Hesap evinize yollanacak.”

Ekspreslerde hiç olmazsa vagondan vagona geçerek trenin bir ucundan ötekine, personel vagonuna kadar gidilebilir ve hırsızlık haber verilebilirdi. Ama burada, bu posta treninde! Öbür istasyona kadar beklemek lâzımdı, bu arada da dik şapkalı o insan çoktan ortadan kaybolurdu. Adamın indiği istasyonu bile bilmiyordu. Acaba saat kaçtı? Ne zaman Berlin’e varılıyordu? Trenin pencereleri önünden büyük evler ve rengârenk bahçeli villalar, sonra yine yüksek kirli kırmızı renkte bacalar geçiyordu. Belki bu artık Berlin idi. Bundan sonraki istasyonda kondüktörü çağırmalı ve ona her şeyi anlatmalıydı. O da acele polise haber verecekti!

Bir bu eksikti. Şimdi de başı polisle derde girecekti. Artık Komiser Jeschke susamıyacak, vazifesinin gerektirdiği raporu verecekti: Bilmem ama, Neustadt okulunda talebe Emil Tischbein hoşuma gitmiyor. Önce saygı değer anıtları karalıyor. Sonra da 140 Mark çaldırıyor. Belki bu parayı çaldırmadı? Anıt karalayan yalan da söyler. Bu işlerde tecrübelerim var. Belki parayı ormana gömdü veya yuttu da, onunla Amerika'ya gitmek istiyor? Hırsızın takibin hiç mânası yoktur. Tischbein kendisi hırsızdır. Onu lütfen tevkif ediniz, sayın Emniyet Müdürü.

Korkunç bir şey. Polise bile itimat edemiyecakti!

Bavulunu indirdi, kasketini giydi, iğneyi tekrar ceke-
tinin yakasına soktu ve hazırlandı. Ne yapacağı hakkında
hiç fikri yoktu ama bu kompartmanda daha beş dakika
kalmaya katlanamıyacaktı. Bundan şüphesi yoktu.

Bu arada tren hızını kesmişti. Emil dışarıda birçok ra-
yın parıltısını gördü. Sonra peronlar önünden geçildi. Bir-
kaç hammal bir şeyler kazanmak amacı ile vagonların yanı
sıra koşuyordu.

Tren durdu!

Emil pencereden baktı ve yüksekte bir levha gördü. Üs-
tünde HAYVANAT BAHÇESİ diye yazıyordu. Kapılar
açılıp kapandı. İnsanlar kompartmanlardan indi. Onları
bekleyenler sevinçle kollarını açıyorlardı.

Emil pencereden sarktı ve tren şefini aradı. O sırada
biraz ilerde ve birçok insan arasında dik ve siyah bir şapka
gördü. Ya hırsız ise bu? Belki de Emil'i soyduktan sonra
treden inmemiş, yalnız başka bir vagona geçmişti?

Bir an sonra Emil peronda duruyordu. Bavulunu yere bıraktı, içerde çiçekleri unuttuğu için tekrar bindi, yine indi, bavuluna kuvvetle asıldı, kaldırdı ve gücü yettiği kadar hızlı, çıkışa koştu.

Dik şapka neredeydi? Çocuk insanların ayaklarına dolaşıyor, bazısına bavulunu çarpıyor, koşmaya devam ediyordu. İnsan kalabalığı gittikçe kesifleşiyor, geçilmez hâl alıyordu.

İşte! Dik şapka orada idi! Aranan, şu karşıda bir tane daha vardı! Emil bavulunu artık nerdeyse taşıyamıyacaktı. Canı oracığa bırakıp gitmek istiyordu. Ama sonra bir de bavulu çalınacaktı!

Nihayet dik şapkaların yakınına sokulabildi.

Şu olabilirdi! O muydu?

Hayır.

İlerde öteki vardı.

Hayır. Adam çok ufak yapılydı. Emil insanların arasından bir kızılderili gibi yılankavi sıyrılarak geçiyordu.

İşte! İşte!

Adam bu idi! Çok şükür! Grundeis idi bu. Turnikelerden geçmekteydi ve çok acelesi vardı.

Emil, “Dur bakalım, yamyam seni” diye hormurdandı. “Seni bir elime geçireyim!”

Sonra biletini verdi, bavulu öbür eline aldı, çiçek buketini sağ kolunun altına sıkıştırdı ve adamın arkasından merdivenleri koşarak indi.

Artık ne olacaksa olacaktı.

ALTINCI BÖLÜM

177 No. lu tramvay hattı

İçinden gelen şey adamın üzerine doğru koşmak, önüne dikilmek ve “Çık paraları!” diye bağırmaktı. Ama adam bunun üzerine: Tabiî, memnuniyetle evlâdım, işte al. Bir daha yapmam, diyecek cinsten görünmüyordu. İş bu kadar basit değildi. Şimdilik en önemli olan adamı gözden kaybetmemekti.

Emil önünden yürüyen iri, geniş bir hanımın arkasına saklandı ve bir sağından bir solundan bakarak ötekinin henüz meydanda olup olmadığını, birden koşarak kayıp mı olacağını gözetledi. Adam bu esnada istasyon kapısına varmıştı. Durdu, etrafına baktı ve arkasından itişip gelenleri birisini ararmış gibi süzdü. Emil kendini iri hanımın arkasına saklayarak adama gittikçe yaklaşıyordu. Şimdi ne yapacaktı? Hemen nerdeyse onun önünden geçmeye mecbur kalacaktı, gizlenme devri de bitecekti. Acaba hanım yardım edecek miydi? Fakat mutlaka inanmıyacaktı. Hırsız da diyenecekti ki: Durun bakalım hanımefendi, nedir bu yaptığınız!

nız? Küçük çocukların parasını çalmaya acaba ihtiyacım mı var? Ve o zaman herkes Emil'e bakacak ve bağıracaktı: Utanmazlığın son perdesi! Büyüklere iftira atıyor! Vallahi bugünün gençliği de çok küstah! Emil'in düşünürken bile korkudan dişleri birbirine vuruyordu.

Fakat o sırada adam çok şükür başını çevirdi ve dışarıya çıktı. Çocuk şimşek gibi kapının arkasına sıçradı, bavulunu yere koydu ve parmaklıkları camdan baktı. Vay canına, kolu da amma acıyordu!

Hırsız yavaş yavaş sokağı geçti, bir kere daha arkasına baktı ve oldukça rahatlamış olarak yürümeye devam etti. Sonra 177 no. lu bir tramvay soldan geldi ve durdu. Adam bir an düşündü, sonra ön arabaya bindi ve pencere kenarında bir yere oturdu.

Emil yine bavulunu yakaladı, büzülerek kapının önünden geçti, istasyon holü boyunca başka bir kapı bulana kadar koştu ve tam tramvay hareket ederken ikinci arabaya yetişti. Bavulunu yukarı attı, kendi arkasından tırmandı, bavulu bir köşeye itti, önüne durdu ve nefes aldı. Tamam, işin bu kısmı halledilmişti!

Fakat şimdi ne olacaktı? Adam yolda atarsa para artık gitmiş demektir. Çünkü bavulla atlanamazdı. Çok tehlikeli olurdu.

Ah şu otomobiller! Acele acele tramvayın önünden geçiyorlar, korna çalıyor, vıyıklıyor, sağa sola kırmızı işaretler çıkarıyor, köşeyi dönüyorlar, başka arabalar onları takip

ediyordu. Ne kadar gürültü oluyordu! Kaldırımlarda ne çok insan vardı; ve her tarafta tramvaylar, arabalar, iki katlı otobüsler! Her köşede gazete satıcıları. Çiçek, meyva, kitap, altın saat, elbise, ipek çamaşır teşhir eden fevkalâde vitrinler. Ve yüksek, yüksek apartmanlar.

Demek Berlin bu idi.

Emil her şeyi sakın sakın seyretmek isterdi. Ama bunu yapmaya vakti yoktu. Ön arabada Emil'in parasını alan bir adam oturuyordu, her an inebilir ve kalabalıkta kaybolabiliyordu. O zaman her şey biterdi. Çünkü o otomobiller, insanlar, otobüsler arasında kimse tekrar bulunamazdı. Emil başını dışarıya uzattı. Ya adam gitmişse? O zaman burada yalnız başına, nereye, niçin gittiğini bilmeden kalacaktı. Anneanne si de Friedrichstrasse istasyonunda çiçekçinin önünde bekliyor, Emil'in bu esnada 177 no. lu tramvay ile Berlin'i katettiğini ve büyük bir derdi olduğunu bilmiyordu. Çatlamak işten bile değildi!

O sırada tramvay ilk defa durdu. Emil ön arabadan gözünü ayırmıyordu. Fakat kimse inmedi. Yalnız birçok yeni yolcu tramvaya doluştu. Emil'in önünden de geçtiler. Bir bey, çocuk başını dışarı çıkarttığı ve yolu tıkadığı için kızarak söylendi.

"İnsanların binmek istediğini görmüyor musun?"

Biletçi arabanın içinde bilet kesiyordu. Bir ip çekti. Zil çaldı ve tramvay yoluna devam etti. Emil yine köşesine döndü, itildi, ayaklarına basıldı. Korku içinde "Param yok ki! Biletçi dışarı çıkınca bilet almam gerek. Alamazsam beni indirir. O zaman da gömsünler artık beni" diye düşündü.

Yanında duran insanlara baktı. İçlerinden birisinin pal-tosundan tutup: Rica ederim bana bilet parasını ödünç ver-senize! diyebilir miydi? Ah, insanların öyle ciddi idi ki yüz-leri! Birisi gazete okuyordu. İki kişi büyük bir banka soy-gunundan bahsediyorlardı.

“Hakiki bir tünel kazmışlar” diye anlatıyordu birincisi, “onun içine girmişler ve bütün kasaları boşaltmışlar. Zıyan tahminen birkaç milyonu buluyormuş.”

Öbürü “Ama kasalarda ne olduğunu tesbit etmek mu-azzam bir güçlük olacak” dedi “çünkü kasa sahipleri kutu-larına ne koyduklarına dair bankaya izahat borçlu değildir-ler ki.”

Birinci “O halde kimisi 100.000 Mark değerinde pırlan-tası olduğunu söyler, halbuki aslında bir sürü kıymetsiz kâ-ğıt parası vardır veya bir düzine kaplama gümüş kaşığı!” diye fikir yürüttü. İkisi de biraz güldüler.

Emil üzüntü ile “İşte benim başıma da bu gelecek” di-ye düşündü. Bay Grundeis 140 Mark’ımı çaldı, diyeceğim. Ve kimse bana inanmıyacak. Ve hırsız da, bu ne küstahlık, sadece üç buçuk Mark idi, diyecek. Ne belâlı hikâye!

Biletçi kapıya gittikçe yaklaşıyordu. Şimdi de kapı eşi-ğinde durmuştu ve yüksek sesle “Daha bileti olmayan var mı?” diye soruyordu. Büyük beyaz biletler koparıyor ve ker-peteni ile bir sıra delik açıyordu. Sahanlıktaki insanlar ona para veriyor ve biletlerini alıyorlardı.

Biletçi çocuğa “E, sen?” diye sordu.

Emil “Paramı kaybettim, biletçi bey” dedi. Çünkü hır-sızlığa kimse inanmıyacaktı.

“Paramı mı çaldırdın? Ben bilirim bu hikâyeyi. Peki nereye gideceksin?”

Emil kekeleydi “Bunu... bunu bilmiyorum daha.”

“Öyle mi. Eh, o halde öbür istasyonda bir in de nereye gideceğini düşün bakalım.”

“Hayır, olmaz. Burada kalmalıyım, biletçi bey. Çok rica ederim.”

“Sana in deyince inmelisin. Anladın mı?”

Gazete okumakta olan bey o sırada “Çocuğa bilet kesin!” dedi. Biletçiye para verdi. Biletçi de Emil’e biletini kesti ve beye anlatmaya başladı: “Bilseniz günde kaç çocuk buraya binip paralarını unuttuklarını söylerler. Arkadan da bizimle alay ederler.”

Bey cevap verdi, “Bu çocuk bizimle alay etmiyecek.”

Biletçi tekrar arabanın içine döndü.

Emil “Çok, çok teşekkür ederim, beyfendi!” dedi.

Bey “Rica ederim, teşekkür edecek bir şey değil” dedi ve yine gazetesine baktı.

Sonra tramvay yeniden durdu. Emil dik şapkalı adam iniyor mu diye bakmak için dışarı eğildi. Fakat görünürde bir şey yoktu.

Beye sordu “Adresinizi rica edebilir miyim?”

“Neden?”

“Param olur olmaz size borcumu ödemek için. Berlin’de belki bir hafta kalacağım, bir gün size uğrardım. Adım Tischbein. Neustadt’dan Emil Tischbein.”

Bey “Hayır” dedi, “bileti tabî ki sana hediye ettim. Daha bir şey vereyim mi?”

Emil gayet kesin olarak, “Mümkün değil” dedi “bunu kabul edemem!”

Bey “Nasıl istersen” diyerek gazetesine döndü.

Ve tramvay yoluna devam etti. Ve durdu. Ve tekrar yoluna devam etti. Emil geniş ve güzel yolun adını okudu. İmparator caddesi idi. Tramvayda gidiyor, nereye gittiğini bilmiyordu. Öbür arabada hırsız oturuyordu. Ve belki tramvayda daha başka hırsızlar da oturuyor veya duruyorlardı. Kimse kendisi ile ilgilenmiyordu. Yabancı bir bey ona bileti hediye etmişti ama şimdi yine gazete okuyordu.

Şehir o kadar büyüktü ki. Ve Emil o kadar ufaktı ki. Ve hiç kimse neden parası olmadığını, nerede ineceğini neden bilmediğini sormuyordu. Berlin’de dört milyon insan yaşamakta idi ve kimse Emil Tischbein ile ilgilenmiyordu. Kimse başkasının derdini öğrenmek istemiyordu. Herkes kendi sert ve sevinçleri ile kâfi derecede meşguldü. Ve, “buna hakikaten çok üzıldüm” dendiği zaman da, aslında: birader aman beni rahat bırak! demek isteniyordu.

Acaba ne olacaktı? Emil, yüreğinde ağırlıkla yutkundu. Ve kendini çok, çok yalnız hissetti.

YEDİNCİ BÖLÜM

Schumann sokağında büyük heyecan

Emil 177 no. lu tramvayda durur ve İmparator caddesini katedip nereye varacağını bilmezken, anneannesi ile teyzesinin kızı Şapkacık Pony, Friedrichstrasse istasyonunda onu bekliyorlardı. Kararlaştırıldığı gibi çiçekçinin önünde dikilmişler, devamlı saate bakıyorlardı. Önlerinden birçok insan geçiyordu. Bavullu, sandıklı, kutulu, deri çantalı ve çiçek demetli insanlar. Ancak Emil aralarında yoktu.

Şapkacık Pony “Belki müthiş büyümüştür, öyle değil mi?” diye sordu ve küçük, nikelajlı bisikletini ileri geri oynattı. Esasında bisikleti almıyacaktı. Ama o kadar mızırmızlanmıştı ki, anneannesi sonunda “Al bakalım, alık Raziye!” demişti. Şimdi alık Raziye’nin keyfi yerinde idi. Emil’in saygılı bakışını düşünüp sevinliyordu. “Mutlaka üstün, güzel bulacak” diyor ve bundan emin görünüyordu.

Anneanne sabırsızlanıyordu: “Bunun ne demeye geldiğini bilmek isterdim. Şimdi saat 18 i 20 geçiyor artık. Trenin çoktan gelmiş olması gerek.”

Daha birkaç dakika beklettiler. Sonra annearne küçük kızını izahat istemeye gönderdi.

Şapkacık Pony tabîî bisikletini de aldı. Geçitte elinde zımba ile duran ve önünden geçen herkesin biletinin bulunmasına dikkat eden memura “Neustadt’dan gelecek trenin nerede kaldığını bana söyleyebilir misiniz, müfettiş bey?” diye sordu.

Memur düşündü, “Neustadt? Neustadt? Ha, 18,17. O tren çoktan geldi.”

“Ah ne yazık. Karşıdaki çiçekçinin önünde teyzemin oğlu Emil’i bekliyoruz da.”

Adam, “Memnun oldum, memnun oldum” dedi.

Pony merakla, “Neden memnun oluyorsunuz Müfettiş Bey?” diye sordu ve bisikletinin zili ile oynadı.

Memur cevap vermedi ve çocuğa sırtını çevirdi.

Pony içerleyerek “E, amma da acayip bir oğlanmışsınız, hoşça kalın!” dedi.

Birkaç kişi güldü. Memur sinirle dudaklarını ısırdı. Şapkacık Pony de çiçekçinin önüne döndü.

“Tren çoktan gelmiş, annearne.”

İhtiyar hanım, “Acaba ne olmuştur?” diye düşünmeye başladı, “eğer hiç hareket etmeseydi annesi telgraf çekerti. Acaba yanlış yerde mi indi? Ama iyice tarif etmiştik ya!”

“Bu işe akıl erdiremiyorum”, Pony iddialarda bulunup kendine önem veriyordu. “Mutlaka yanlış inmiştir. Oğlanlar bazen çok aptal olurlar. Bahse girerim! Haklı çıktığımı göreceksin.”

Başka çareleri kalmadığından yeniden beklediler. Beş dakika.

Beş dakika daha.

Pony anneannesine “Artık hakikaten mânası yok” dedi. “Rengimiz kararana kadar burada dursak faydası yok. Başka bir çiçekçi daha olmasın?”

“İstersen bak. Ama çok geç kalma!”

Pony yine bisikletini aldı ve istasyonu kontrol etti. İkinci bir çiçekçi yoktu. Sonra iki memuru daha çabucak sual yağmuruna tuttu ve gururla geri geldi.

“Evet efendim” diye anlatmaya başladı “başka çiçekçi yok. Zaten olması imkânsız. Daha ne diyecektim? Tamam, bundan sonra Neustadt’dan gelen tren saat 20.33 de varıyor. Yani sekiz buçuktan az sonra. Şimdi güzel güzel eve gideriz. Ve tam sekizde bisikletime biner yine buraya gelirim. O zaman da gelmezse, en aşağılık tarafından bir mektup alır benden.”

“Biraz daha nazik ifade kullan, Pony!”

“İyice döşenmiş bir mektup dense de olur.”

Anneanne endişeli bir yüz ile başını salladı. “Bu iş hoşuma gitmiyor, bu iş hoşuma gitmiyor,” diye fikrini açıkladı. Heyecanlanınca her şeyi iki defa tekrar ederdi.

Yavaş yavaş eve döndüler. Yolda, Weidendamm köprüsünü geçerken Pony sordu: “Anneanne, önüme demire oturmak ister misin?”

“Çeneni tut!”

“Neden ama? Ziekler’lerin Artur’dan daha ağır de-
ğilsin ya. Bisiklete bindiğim zaman kaç kere oturdu.”

“Tek bir defa daha yaparsan bunu, baban bisikletini
elinden alır.”

Pony söylendi “Aman size de hiç bir şey anlatılmıyor.”

Eve —Schumann sokağı no. 15 e— geldikleri zaman,
Pony’nin anne ve babası, Heimbold idi isimleri, büyük he-
yecan içinde idiler. Herkes Emil’in nerede olduğunu bil-
mek istiyor, kimse bilemiyordu.

Baba, Emil’in annesine telgraf çekilmesini sağlık verdi.

Karısı, Pony’nin annesi, “Sakın ha!” diye bağırdı.
“Korkudan ölür. Sekize doğru tekrar istasyona gideriz. Bel-
ki öbür tren ile gelir.”

Anneanne “İnşallah” diye ağlaştı, “ama elimde değil:
bu iş hoşuma gitmiyor, bu iş hoşuma gitmiyor!”

Şapkacık Pony küçük başını düşünceli düşünceli iki ya-
na sallayarak “Bu iş hoşuma gitmiyor” dedi.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Kornalı çocuk ortaya çıkıyor

Trautenau sokağında, İmparator caddesi ile kesişen köşesinde, dik şapkalı adam tramvayı terketti. Emil bunu gördü, bavul ve çiçek demetini aldı, gazete okuyan beye: “Tekrar çok teşekkür ederim efendim” dedi ve arabadan indi.

Hırsız ön arabayı geçti, rayları katetti ve sokağın öbür tarafına yöneldi. Sonra tramvay hareket etti, yol açıldı ve Emil adamın önce kararsız bir şekilde durakladığını, sonra da teraslı bir kahvenin merdivenlerini çıktığını gördü.

Şimdi yine ihtiyatlı olmak gerekiyordu. Pire tutan bir dedektif gibi. Emil çabucak etrafına bakındı, köşede bir gazeteci barakası keşfetti ve mümkün olduğu kadar hızlı arkasına doğru koştu. Gizlenme yeri mükemmeldi. Baraka ile bir reklâm sütunu arasında bulunuyordu. Çocuk eşyasını yere bıraktı, kasketini çıkardı ve gözetledi.

Adam terasa oturmuştu, parmaklığın hemen yanındaydı, sigara içiyor ve pek keyifli görünüyordu. Emil hırsızın neşeli olabilmesini ve buna karşılık parası çalınanın da ke-

derli olmasını berbat bir şey buluyordu, ve bir çaresini düşünemiyordu.

Sanki hırsız öteki değil de kendisi imişcesine bir gazete barakasının arkasına saklanmanın ne mânası vardı? Adamın İmparator caddesindeki Josty kahvesinde oturup bira içtiğini ve sigara tüttürdüğünü bilmek ne işe yarardı? Adam şimdi kalksa koşmaca yeniden başlayacaktı. Yerinde kalsa Emil orada saçı sakalı ağızına kadar durabilirdi. Yalnız bir polisin gelip de: “Oğlum, şüphe uyandırıyorsun”, demesi eksikti. “Haydi, belli etmeden beni takip et. Yoksa maalesef kelepçe takmak zorunda kalırım.”

Birdenbire Emil’in hemen arkasında bir korna çaldı! Korkarak yana sıçradı, hızla döndü ve haline gülen bir oğlanla karşılaştı.

Çocuk “Hadi hadi, hemen iskemlenden düşme” dedi.

Emil sordu: “Arkamda kim korna çaldı demin?”

“Eh, tabii ki ben. Sen Wilmersdorf’lu değilsin herhalde? Yoksa çoktan benim pantolon cebimde korna taşıdığımı bilirdin. Çünkü ben buralarda acayip bir mahlûk gibi meşhurum.”

“Ben Neustadt’lıyım. Ve doğru istasyondan geliyorum.”

“Ya, demek Neustadt’dan? Demek onun için öyle salak bir elbisen var.”

“Bu lâfını geri al. Yoksa öyle bir tane eklerim ki, ölü gibi düşersin.”

Öbürü yumuşaklıkla “Hay adam, darıldın mı?” dedi.

“Hava boks yapmak için fazla kıbar. Ama bana kalırsa, buyrun!”

Emil karar verdi “Sonraya bırakalım. Şimdi böyle şeylere vaktim yok.” Ve Grundeis hâla oturuyor mu diye kahveye baktı.

“Ben de çok vaktin var sanıyordum! Bavul ve karnıbahar demeti ile gazete kulübesinin arkasında duruyor ve kendi kendine saklambaç oynuyor! İnsanın rahat on ilâ yirmi metre vakti olması gerekir.”

Emil “Hayır” dedi. “Bir hırsız gözletliyorum.”

“Ne? Devamlı: hırsız anlıyorum. Kimden bir şey kaldırmış?”

Emil “Benden!” dedi ve bayağı gurur duydu. “Trende. Ben uyurken. 140 Mark. Burada Berlin’de anneanneme verecektim. Sonra başka bir kompartmana transfer etti ve Hayvanat Bahçesi istasyonunda indi. Ben de tabî arkasından, tahmin edersin. Sonra tramvaya. Şimdi de karşıda kahvede dik şapkası ile oturuyor ve keyfine bakıyor.”

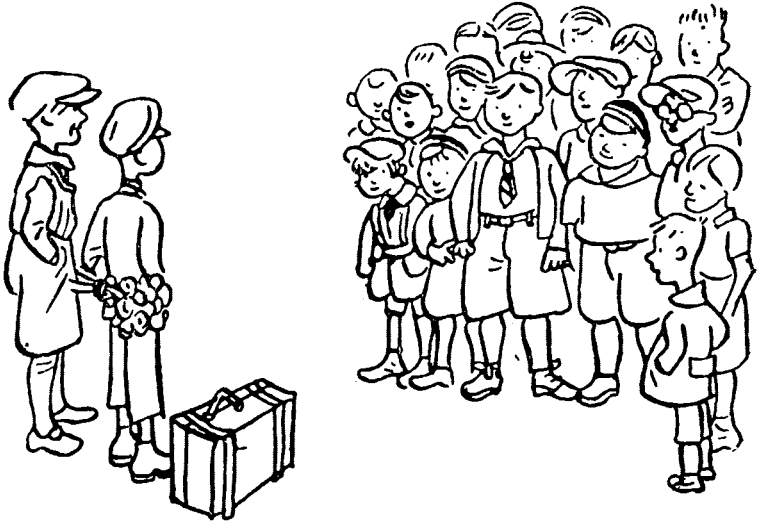
Oğlan “E, adam, harika bir şey bu!” diye bağırdı. “Sinemadaki gibi bu! Ve şimdi ne edeceksin?”

“Hiç bilmiyorum. Hep arkasındayım. Şimdilik başka bir şey bilmiyorum.”

“Karşıdaki polise söylesene. Hop diye tutar onu.”

“İstemiyorum. Neustadt’da bir iş karıştırdım. Belki beni tutmaya bakıyorlar. Ve ben de...”

“Anladım, adam!”

Gustav ağız kulaklarına vararak, "Ey şimdi ne diyorsuna buna?" diye sordu.

“Ve Friedrichstrasse istasyonunda da anneannem bekliyor.”

Kornalı çocuk birazcık düşündü. Sonra: “Valla, şu hırsız işini yaman buluyorum. Şeref sözümü veririm ki, birinci sınıf bir iş! Ve, bir itirazın yoksa, adam, sana yardım ederim” dedi.

“Sana muazzam teşekkür ederim!”

“Saçmalama! Tabii ki bu işe gireceğim. Adım Gustav.”

El sıkıştılar ve birbirlerinden son derece hoşlandılar.

Gustav “Ama şimdi hayır” dedi. “Burada durmaktan başka bir şey yapmazsak alçak herif sıvışır. Daha paran var mı?”

Gustav daha iyi düşünebilmek için hafifçe kornasına bastı. Faydası olmadı.

Emil, “Birkaç arkadaşını getirsen nasıl olurdu?” diye sordu.

Gustav hayranlıkla “Üstün bir fikir bu, adam!” diye bağırdı. “Bunu yapacağım! Yalnız avlulardan geçip korna çalmam kâfi, etraf hemen dolar.”

Emil “Yap bunu!” diye akıl verdi, “ama çabuk gel. Yoksa karşıdaki herif kaçır gider. Ve tabii ben de arkasından gitmeye mecburum. Ve sen döndüğün zaman çoktan kaybolmuş olurum.”

“Tabii, adam! Çabuk olurum! Buna emin ol. Kaldı ki, karşı kahvedeki kancalı sırık rafadan yumurta ve ona benzer şeyler yiyiyor. Daha bi’ zaman kalır. Haydi, tekrar

görüşürüz, Emil! Hay adam, sevinçten yarı kaçık olacağım. Nasıl bir dolap dönecek!” Ve bunun üzerine üfürölmüş gibi gitti.

Emil kendini fevkalâde hafiflemiş hissetti. Şanssızlık her zaman için şanssızlık kalırdı. Ama gönüllü taraf tutan birkaç arkadaşın bulunması küçük bir teselli değildi.

Hırsız sıkı göz hapsinden bırakmadı. O ise —belki de annesinin güçlölkle biriktirdiğı paradan— afiyetle yiyiyordu. Emil’in bir korkusu vardı: O alçağın kalkıp kaçması. O vakit Gustav ile kornası ve her şey boşuna olurdu.

Ancak Bay Grundeis hatırını kırmadı ve kaldı. Üzerine bir çuval gibi kapanmakta olan gizli anlaşmadan haberi olsaydı tabii, en azından bir tayyare ısmarlardı kendine. Çünkü iş şimdi yavaş yavaş körükleniyordu...

On dakika sonra Emil tekrar kornayı duydu. Döndü ve başlarında Gustav olmak üzere en aşağı iki düzine çocuğun Trautenau sokağından yukarı doğru asker adımları ile geldiklerini gördü.

“Herkes dur!” Gustav ağzı kulaklarına vararak “E, ne diyorsun şimdi?” diye sordu.

Emil “Bu çok dokundu bana” dedi ve zevkinden Gustav’ı yandan itti.

“Evet, efendiler! İşte bu Neustadt’dan Emil. Üst tarafını zaten anlattım size. Karşıda parasını aşırın domuz oturuyor. Şurda sağ kenarda, çatısında siyah melon şapkallı. Bu biraderi kaçırsak yarından itibaren hepimiz adımızı değıştiririz. Anlaşıldı mı?”

Kalın bağadan gözlüğü olan bir çocuk “Ama Gustav, bunu yakalarız biz!” dedi.

Gustav izahat verdi. “Bu, Profesördür.” Emil de ona elini verdi.

Sonra sıra ile bütün çeteyi ona takdim ettiler.

Profesör “Tamam” dedi. “Şimdi gaza basalım. Haydi! Önce para çıkın!”

Herkes kaç parası varsa verdi. Paralar Emil’in kasketine düştü. Hattâ bir Mark bile vardı arada. Bu adı Salı olan çok küçük bir çocuğa aitti. Sevincinden bir ayağından ötekine zıplıyordu. Parayı onun saymasına izin verdiler.

Merakla bekleyen dinleyicilerine “Sermayemiz 5 Mark yetmiş fenik” diye izahat verdi. En iyisi parayı üç kişi arasında taksim edelim. Ayrılmamız gerektiği zamanlar için.”

Profesör “Çok iyi” dedi. O ve Emil ikişer Mark aldılar. Gustav’a 1 Mark 70 fenik düştü. Emil, “Çok teşekkürler” dedi. “Onu yakaladığımızda paranızı geri veririm. Şimdi ne yapacağız? Başta şu bavulla çiçekleri bir yere yerleştirebilsem iyi olurdu. Çünkü koşmaca başlayınca engel oluyorklar.”

Gustav “Ver şu ıvır zıvır” dedi. “Hemen karşıya kahveye götürürüm, bu vesile ile de hırsız beyin etrafında biraz koku alırım.”

Profesör akıl verdi “Ama kurnazca hareket et. Serserinin, izinde dedektif bulunduğunu anlaması gerekmez. Çünkü o vakit takip zorlaşır.”

Gustav “Beni budala mı sandın?” diye homurdanarak yola düzüldü...

Geri döndüğünde “Beyfendinin çok fotojenik bir yüzü var” dedi. “Eşyalar da emniyette. İstedüğümüz zaman gidip alabileceğiz.”

Emil bir teklifte bulundu: “Şimdi bir harb plânı yap-sak iyi olur. Ama burada olmaz. Çok göze çarpar.”

Profesör de fikrini söyledi: “Nikolsburg meydanına gi-delim. İki kişi burada kalır ve herifin kaçmasına meydan vermez. Beş veya altı kişi de arada haberci olur. Vakit ge-lince koşarak buraya döneriz.”

Gustav “Bu işi bana bırak!” diye bağırdı ve haber alma servisini organize etmeye başladı. Emil’e “Ben burada ön noktada kalırım” dedi. “Sen merak etme! Kaçırmayız onu. Siz de biraz çabuk olun. Saat yediyi birkaç dakika geçiyor bile. Haydi, şimdi tabanları yağlayın!”

Habercileri yerleştirdi. Öbürleri de, başlarında Emil ve Profesör olduğu halde Nikolsburg meydanına yollandılar.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Dedektifler toplanıyor

Parkta duran iki beyaz sıraya ve çimenleri çeviren demir parmaklığa oturdular ve yüzlerine ciddi bir ifâde verdiler. Profesör dedikleri çocuk, anlaşılan böyle bir günü bekliyordu. Hukukçu olan babasının yaptığı gibi gözlüğünü tuttu, onunla oynayarak programını açıkladı. “Bundan sonra pratik sebeplerle ayrılmamız ihtimali var” diye söze başladı. “Onun için bir telefon santraline ihtiyacımız var. İcinizde kimler telefonlu?”

On iki çocuk el kaldırdı.

“Peki telefonu olanlardan kimlerin anne ve babası en anlayışlı?”

Küçük Salı “Galiba benimkiler!” diye bağırdı.

“Telefon numaranız?”

“Bavaria 0579.”

“İşte burada kalem ve kâğıt var. Krummbiegel, sen 20 kâğıt parçası hazırla ve her birine Salı’nın telefon numarasını yaz. Amma okunaklı olsun! Sonra hepimize birer ta-

nesini verirsin. Telefon santralı daima dedektiflerin nerede olduklarını ve neler olup bittiğini bilecek. Kim bir şey öğrenmek isterse Küçük Salı'ya telefon edecek ve ondan tam izahat alacak.”

Küçük Salı ”Ama ben evde değilim ki” dedi.

Profesör ”Evet, evdesin” cevabını verdi. ”Burada danışmamız biter bitmez, eve gider telefonu beklersin.”

”Ama ben haydut yakalanırken orada olmak istiyorum. Ufak çocuklar böyle işlerde çok iyi kullanılabilir.”

”Eve gideceksin ve telefon başında kalacaksın. Çok mes’uliyetli bir ödev bu.”

”Eh peki, madem öyle istiyorsunuz.”

Krummbiegel telefon kâğıtlarını dağıttı. Her çocuk kendininkini dikkatle cebine koydu. Çok tertipli olan bazıları numarayı hemen ezberlediler.

Emil, ”Bir çeşit yedek kuvvetimiz de olmalı” dedi.

”Tabii. Kovalamada mutlaka bulunması gerekmeyenler burada Nikolsburg meydanında kalırlar. Sıra ile eve gider ve bugün belki çok geç döneceğinizi anlatırsınız. Birkaç kişi de geceyi bir arkadaşlarında geçireceklerini söylebilir. Böylelikle yedek ve takviyemiz olur, av yarına kadar sürdüğü takdirde. Gustav, Krummbiegel, Arnold ve kardeşi bir de ben yolda eve gece gelemeyeceğimizi telefonla haber veririz... Evet, Traugott da Salı ile birlikte irtibat kurmak üzere gider ve birisine ihtiyacımız olursa koşarak Nikolsburg meydanına gelir. Demek ki dedektifler, yedek servis, telefon santralı ve irtibat kişisi tamam. Bunlar şimdilik en lüzumlu olanlar.”

Emil hatırlattı, “Yiyecek bir şeylere ihtiyacımız olacak. Belki bazılarınız eve koşup sandöviç getirirler.”

Profesör sordu: “En yakında kim oturuyor? Haydi, Arnold, Gerold, Birinci Friedrich, Bruno, Lerlett, basın gidin ve yiyecek paketleri getirin!”

Beş oğlan koşup gittiler.

Traugott söyleniyordu: “Tahta kafalar, hep yemekten, telefondan, dışarda uyumaktan bahsediyorsunuz. Ama herifi nasıl yakalayacağınızı konuşmuyorsunuz. Sizi... sizi başöğretmenler!” Aklına daha beter bir deyim gelmemişti.

Petzold sordu, “Parmak izi için bir âletiniz var mı? Belki eğer çok bilmiş ise, lâstik eldiven giymiştir. O zaman da hiç bir şey ispat edilemez.” Petzold’un gördüğü cinayet filmleri 22 yi bulmuştu. Anlaşılabildiğine göre de bunlar ona pek yaramamıştı.

Traugott hiddetle “Sen güveleneceksin!” dedi, “fırsat bekleyip, aşırıldığı parayı geriye aşıracaklar!”

Profesör izah etti: “Saçma! Parayı aşırırsak tıpkı kendisi gibi hırsızlık etmiş oluruz!”

Traugott “Aman komiklik yapma!” diye bağırdı. “Biri benim bir şeyimi çalarsa ve ben ondan geri çalarsam, hırsız mı olurum yani!”

Profesör iddia etti, “Evet, öyle olursun.”

Traugott homurdandı “Kâhküllü yalan atma.”

Emil söze karıştı, “Profesörün hakkı var. Birisinden gizlice bir şey alırsam hırsız olurum. Onun olması veya önce benden alması bulunması bir fark yapmaz.”

Profesör “Aynen böyledir,” dedi. “Hatırımı kırmayın da burada bir işe yaramayan akıllı nutuklar atmayın. Dük-kânı ayarladık. Hergeleyi nasıl satın alacağımızı daha bile-meyiz. Bir yolunu bulacağız elbet. Herhalde gönüllü olarak geri vermesi gerektiği muhakkak. Çalmak budalalık olur-du.”

Küçük Salı, “Bunu anlıyamıyorum” dedi. “Benim olan şeyi çalmış olamam ki! Benim olan, benimdir işte, yabancı bir cepte bulunsa bile!”

Profesör dersini verdi, “Bunlar güç anlaşılan farklardır. Ahlâkî bakımdan belki hakkın var. Ama mahkeme buna rağmen seni mahkûm eder. Bunu hattâ birçok büyükler bile anlamaz. Ama öyledir.”

Traugott omuzlarını kaldırdı, “Öyle olsun bakalım.”

Petzold sordu, “Çok becerikli olun e mi? Gürültüsüzce takip edebilecek misiniz? Yoksa adam bir dönse görür sizi. . Ondan sonra Allah rahatlık versin.”

Küçük Salı tasdik etti: “Evet usulca takip edebilmek gerek. Zaten onun için bana ihtiyacınız olur diye düşündüm ya. Ben bunu mükemmel yapabilirim. Bir çeşit polis köpe-ği olarak, görülmemiş bir şey olurdum. Havlamasını da bi-lirim.”

Emil sinirlendi, “Berlin’de bu şekil bir takip yap da kimse görmesin seni! Herkesin farkına varmasını istiyorsan başka.”

Petzold, “Ama bir tabancanız bulunmalı” tavsiyesinde bulundu. Tavsiyelerinin sonu gelmiyordu.

Bir iki kişi daha bağırdı: “Tabancanız olmalı”.

Profesör, “Hayır,” dedi.

Traugott bahse girmek istedi: “Hırsızda mutlaka vardır.”

Emil, “Bunun tabii tehlikesi olacak ” dedi, “korkan uyumaya gitsin daha iyi.”

Traugott sordu, “Yani korkak olduğumu mu söylemek istiyorsun?” ve bir güreşçi gibi ortaya çıktı.

Profesör bağırdı, “Rahat verin! Yarın pataklarsınız birbirinizi. Bu ne hal böyle? Doğrusu şey gibi.. şey gibi.. Çocuk gibi davranıyorsunuz!”

Küçük Salı, “Değil miyiz yani?” dedi. Ve hepsi ister istemez güldüler.

“Esasında anneanneme birkaç satır yazmalıyım. Çünkü akrabalarımın nerede bulunduğumdan hiç haberleri yok. Polise bile koşarlar belki. Biz herifi kovalarken birisi mektubumu götüremez mi? Schumann sokağı 15 numarada oturuyorlar. Büyük bir yardım olurdu.”

Bleuer adlı bir çocuk, “Ver bana” dedi. “Yaz çabuk! O-raya varmadan apartman kapısı kitlenmesin. Oranienburg Kapı’ya kadar metroya binerim. Mangırı kim verir bana?”

Profesör ona yol parası verdi. Gidiş geliş için 20 fenik. Emil kâğıt kalem istedi. Ve yazdı:

Sevgili Büyükanneçim!

Herhalde nerede kaldığımı merak ediyorsunuzdur. Berlin’deyim. Fakat önce halledilecek çok önemli bir işim olduğu için gelemiyorum. Ne olduğunu sormayın. Ve kork-

mayın. Her şey düzene girince geleceğim ve şimdiden seviyorum. Mektubu getiren çocuk bir arkadaşdır ve nerede olduğumu biliyor. Ama söylemesine izin yok. Çünkü bir idarî sırdır. Enişteme, teyzeme ve Şapkacık Pony'ye de çok selâm.

Sadık torunun Emil

H. Annemin çok selâmı var. Yanımda çiçek de var. Elim değince getiririm.

Emil kâğıdın arkasına adresi yazdı, kâğıdı бүktü ve: “Akralara sakın nerede olduğumu söylemeyesin. Paranın toz olduğunu da. Sonra halim dumandır,” dedi.

Bleuer, “Merak etme, Emil!” cevabını verdi. “Ver telegrafı! Geri döndüğümde küçük Salı'ya bir zil çalarım ben yokken neler olduğunu öğrenmek için. Ve yedek kuvvete katılırım.” Sonra koştu gitti.

Bu esnada beş çocuk geri gelmişlerdi ve sandöviç paketleri taşıyorlardı. Hattâ Gerold bütün bir sucuk getirmişti. Annesinin verdiğini söylüyordu. Öyle olsun.

Beş çocuk eve daha birkaç saat dışarıda kalacaklarını haber vermişlerdi. Emil sandöviçleri taksim etti, herkes cebine bir yedek koydu. Sucuğu Emil'in idaresine verdiler.

Sonra beş başka çocuk eve, tekrar daha uzun zaman için sokağa çıkma iznini rica etmeye koştular. İki tanesi dönmedi. Herhalde anne ve babaları izin vermemişti.

Profesör parolayı verdi. Birisi geldiği veya telefon ettiği vakit hemen kendilerinden olduğunu anlamak için. Parola “Emil!” idi. Bu akılda kolay kalırdı.

Sonra küçük Salı asık suratlı irtibat görevlisi Traugott ile birlikte yola düzüldü ve dedektiflere iyi şanslar diledi. Profesör arkasından seslenerek kendisi için eve telefon etmesini ve babasına onun, Profesörün, önemli bir işi çıktığını söylemesini rica etti. “O zaman içi rahat eder ve itirazı olmaz”, diye ilâve etti.

Emil, “Hey Yarabbi,” dedi “Berlin’de ne harika ana babalar varmış!”

Krummbiegel “Hepsinin böyle rahat olduğunu sanma sakın”, diyerek kulağının arkasını kaşıdı.

Profesör itiraz etti, “Öyle, öyle! Ortalaması pekâlâ işe yarar. Zaten en akıllıcası budur. Böylelikle yalan iştmezler. Ben bizim ihtiyar beye ayıp veya tehlikeli bir şey yapmama-ya söz verdim. Ve bu sözü tuttuğum sürece istediğimi yapabilirim. Mükemmel biridir, benim babam.”

Emil tekrarladı, “Hakikaten harika! Ama bana bak, belki bugün tehlikeli olur?”

Profesör omuzlarını kaldırdı “Eh, o zaman da izin kal-
kar. Babam daima kendisi yanımda olsa da aynı şekilde hareket edip etmeyeceğimi düşünmemi söyler. Ve bugün öyle yapardım. Haydi bakalım, şimdi çekelim arabamızı!”

Çocukların önüne dikildi ve bağırdı: “Dedektifler iyi işlemenizi bekliyor. Telefon santralı tesis edildi. Ben paramı size bırakıyorum. Daha bir Mark elli fenik var. Al, Gerold, tekrar say! Yiyeceğimiz var. Paramız var. Telefon numarasını herkes biliyor. Bir şey daha var, eve gitmesi gereken savuşsun! Ama en aşağı beş kişi kalmalı. Gerold, sen bun-

dan sorumlusun. Hakiki erkek çocukları olduğunuzu gösterin! Biz bu arada elimizden geleni yapacağız. Takviyeye ihtiyacımız olursa, küçük Salı size Traugott'u gönderir. Bir sorusu olan var mı? Her şey anlaşıldı mı? Parola Emil!"

Çocuklar öyle bir "Parola Emil!" diye bağıldılar ki Ninkolsburg meydanı sarsıldı ve gelen geçenlerin gözleri dışarı uğradı.

Emil nerdeyse parasının çalınmasından mutluluk duyuyordu.

ONUNCU BÖLÜM

Bir taksi takip ediliyor

O sırada Trautenau sokağından üç haberci geldi ve kollarını salladılar.

Profesör “Haydi!” dedi. Ve der demez ki, Emil, Mit-tenzwey kardeşler ve Krummbiegel İmparator caddesine doğru sanki 100 metre dünya rekorunu kıranaklarmış gibi koştular. Gazete kulübesine kalan on metreyi ise yavaş yavaş adımladılar, çünkü Gustav eliyle işaret vermişti.

Emil nefes nefese sordu, “Geç mi kaldık?”

Gustav fısıldadı “Kaçırdın mı, adam? Ben bir iş yaptım mı tam yaparım.”

Hırsız caddenin öbür tarafında, kahvenin önünde duruyor ve sanki İsviçre’de imiş gibi manzarayı seyrediyordu. Sonra bir gazeteciden akşam gazetesi aldı ve okumaya başladı.

Krummbiegel, “Şimdi buraya geçer ve üzerimize doğru gelirse iş tatsızlaşacak”, dedi.

Gazete kulübesinin arkasında duruyor, başlarını üstüs-

te duvara yapıştırarak bakıyor ve heyecandan titriyorlardı. Hırsız hiç umursamadan hayranlık verici bir sabırla gazetesini karıştırıyordu.

Mittenzweylerin büyüğü, “Bu, mutlaka gazetenin üzerinden, onu takip eden var mı diye gözetliyor” teşhisini koydu.

Profesör sordu “Size doğru çok baktı mı?”

“Yok canım! Üç gün aç kalmış gibi atıştırdı.”

Emil bağırdı “Dikkat!”

Dik şapkalı adam gazetesini katladı, önünden geçenleri süzdü, sonra geçen bir taksiye şimşek hızı ile işaret etti. Otomobil durdu, adam bindi, otomobil hareket etti.

Ama çocuklar da bir başka arabaya binmişlerdi bile ve Gustav şoföre, “Şimdi Prag meydanına sarmakta olan taksiyi görüyor musunuz?” diye sordu. “Gördünüz mü? Takip edin, şoför bey. Ama dikkatli olun, fark etmesinler.”

Otomobil yollandı, İmparator caddesini geçti ve uygun bir mesafe bırakarak öbür taksiyi takip etti.

Şöför sordu “Ne var ki?”

Gustav izahat verdi “Birisi bir iş karıştırdı, biz de ense kökünden ayrılmıyoruz. Ama aramızda kalsın, anlaşıldı mı?”

Şöför “Beyler nasıl emrederse,” cevabını verdi ve bir soru daha sordu: “Paranız var ya?”

Profesör içerleyerek, “Bizi ne sandınız kuzum?” diye bağırdı.

Adam “Haydi, haydi” diye homurdandı.

Emil “Taksinin numarası 1A-3733,” diye bildirdi.
Profesör “Çok mühim” diyerek numarayı not etti.
Krummbiegel ihtarda bulundu, “Herife çok yaklaşmayın!”

Şöför mırıldandı “Anladık.”

Böylece Motz sokağı boyunca, Viktoria-Luise meydanı üzerinden tekrar Motz sokağına girdiler. Birkaç kişi kaldırımında durdu, otomobilin arkasından baktı ve bu komik beyler partisine güldü.

Gustav fısıldadı “Büzülün!” Çocuklar kendilerini yere attılar ve yabancı otlar gibi karmakarışık yattılar.

Profesör sordu “Ne var?”

“Adam, Luther sokağında kırmızı ışık yanıyor! Şimdi duracağız ve öbür araba da geçemeyecek.”

Hakikaten de iki araba durdular ve arka arkaya yeşil ışığın tekrar yanmasını ve yolun açılmasını beklediler.

Ama kimse ikinci taksinin dolu olduğunu farkedemedi. Boş görünüyordu. Çocuklar örnek bir şekilde gizleniyorlardı. Şöför arkasını döndü, festivali gördü ve gülmeye mecbur oldu. Tekrar hareket edince ihtiyatla doğruldular.

Profesör taksi saatini inceledi. “Şu yol fazla uzamasa. Şimdiden bu şaka bize 80 fenike mal olacak.”

Yol çabuk bile bitti. Nollendorf meydanında öndeki taksi tam Kreid Oteli önünde durdu. İkinci araba zamanında fren yapmış, tehlike bölgesi dışında, ne olacağını bekliyordu.

Dik şapkalı adam indi, para ödedi ve otelde kayboldu.

Küçük Salı her şeyi dikkatle not ediyordu

Profesör sinirlendi, “Gustav, peşini bırakma! İki kapısı varsa gayretimiz boşa gider.” Gustav gözden kayboldu.

Sonra öbür çocuklar indi. Emil parayı ödedi. 1 Mark tutmuştu. Profesör adamlarını çabucak bir sinemanın önünden, sinemanın ve Nollendorf meydanı Tiyatrosunun arkasında bulunan büyük bir avluya açılan kapıdan geçirdi. Sonra Krummbiegel’i Gustav’ın yolunu beklemeye gönderdi.

Emil fikir yürüttü. “Herif otelde kalırsa şansımız var demektir. Bu avlu fevkalâde bir karargâh yeri.”

Profesör tasdik etti, “Modern devrin bütün konforları ile birlikte. Karşıda metro istasyonu, saklanılabilecek tesisat, telefon edilebilecek lokantalar. Daha iyisi can sağlığı.”

Emil “İnşallah Gustav kurnaz davranır,” dedi.

Mittenzwey’lerin büyüğü cevap verdi, “Ona güvenilir, hiç de görüldüğü kadar beceriksiz değildir.”

Profesör “Bir gelse” dedi ve avluda terkedilmiş duran bir iskemleye oturdu. Leipzig savaşı sırasında Napoleon gibi bir duruşu vardı.

Ve sonra Gustav geri geldi. “Avucumuzda” diyerek ellerini oğuşturdu. “Hakikaten otele yerleşti. Asansörcü çocuk yukarı çıkarırken gördüm. İkinci bir kapı da yok. Kulübeyi her tarafından gözden geçirdim. Eğer çatıdan çıkıp gitmezse kapana girdi.”

Profesör sordu: “Krummbiegel nöbette mi?”

“Tabîî be adam!”

Sonra Mittenzwey'lerin büyüğü para alarak bir kahve-ye koştu ve küçük Salı'ya telefon etti.

“Alo, Salı?”

Öbür uçta küçük Salı'nın cıyak cıyak sesi “Evet, telefonda”, diye cevap verdi.

“Parola Emil! Ben Mittenzwey'lerin büyüğü. Dik şapkalı adam, Nollendorf meydanında, Kreid Otelinde oturuyor. Karargâh Batı Sinemasının avlusunda, sol kapı.”

Küçük Salı her şeyi iyice not etti, tekrarladı ve sordu: “Takviyeye ihtiyaç var mı, Mittendurch?”

“Hayır!”

“Şimdiye kadar zor mu gitti?”

“Eh, şöyle böyle. Herif bir otomobile bindi, biz bir başkasına, anladın mı, ve hep arkasından, burada ininceye kadar. Bir oda tuttu ve şimdi yukarda. Belki yatağının altına bakıyor, orada kendi kendine iskambil oynayan biri var mı diye.”

“Oda numarası ne?”

“Daha bilmiyoruz. Ama öğreniriz merak etme.”

“Ah, ben de sizle beraber olmak isterdim! Biliyormusun, tatilden sonra serbest konulu bir tahrir ödevinde bunu yazacağım.”

“Başka telefon eden oldu mu?”

“Hayır, kimse etmedi. Patlayacağım.”

“Haydi hoşça kal, küçük Salı.”

“Başarılar dilerim, beyler. Ne diyecektim... Parola Emil!”

Mittenzwey de “Parola Emil!” cevabını verdi ve Batı Sineması avlusuna döndü. Saat sekiz olmuştu. Profesör, nöbetçileri kontrol etmeye gitti.

Gustav kızgınlıkla “Bugün ele geçiremeyiz artık besbelli” dedi.

Emil fikir yürüttü: “Yine de bizim için en iyisi hemen uykuya yatması. Çünkü şimdi bir de saatlerce otomobille gezerse, lokantalara veya dansa veya tiyatroya giderse veya hepsini birden yaparsa, eh, o zaman bankadan kredi istememiz gerekecek.”

Profesör döndü, Mittenzwey kardeşleri irtibat kurmak için Nollendorf meydanına yolladı ve çok az konuştu. “Herifi nasıl daha iyi gözetleyebiliriz diye düşünmeliyiz. Lütfen bir sıkı düşünün.”

Epey oturdular ve düşünüp taşındılar.

Birden avluda bir bisiklet zili duyuldu ve içeri küçük, nikelajlı bir bisiklet girdi. Üstünde küçük bir kız oturuyordu, arkada tekerlek üstünde arkadaşları Bleuer duruyordu. Ve ikisi de “Hurra!” diye bağıldılar.

Emil ayağa fırladı, ikisinin de inmesine yardım etti, küçük kızın elini coşkunca sıktı ve ötekilere dönüp “Bu benim teyzemin kızı Şapkacık Pony,” dedi.

Profesör Pony’ye nezaketle iskemlesini ikram etti, o da oturdu.

“Eh, Emil, karga seni”, dedi. “Berlin’e gelir gelmez filim çeviriyor! Tam yine Friedrichstrasse istasyonuna Neustadt trenine bakmaya gidiyorduk, arkadaşın Bleuer mektupla geldi. Sevimli çocuk doğrusu. Tebrikler.”

Bleuer kıpkırmızı oldu ve göğsünü gerdi.

Pony anlatıyordu, “Ya, ne yapalım, annem, babam ve büyük anne evde oturuyorlar ve sana ne oldu diye kafalarını çatlatıyorlar. Tabî onlara bir şey söylemedik. Ben yalnız Bleuer’i kapıya kadar geçirdim ve biraz kırıış kıldım. Ama hemen eve dönmeliyim. Sonra polisi alarına geçirirler. Çünkü aynı günde ikinci çocuk kaybolursa, buna sinirleri dayanmaz.”

Bleuer gururla, “İşte dönüş parası”, dedi. “Lüzum kalmadı.” Profesör parayı cebine soktu.

Emil sordu, “Kızdılar mı?,”

Şapkacık, “Yok canım”, diye cevap verdi, “Büyükanne odada dört nala gidip geldi ve devamlı bağırdı: Torunum Emil önce bir koşu Cumhurreisine gitmiş! Ta ki annem ve babam sakinleşene kadar. Ama yarın inşallah müşterinizi kafese sokarsınız? Baş dedektifiniz kim?”

Emil “İşte” dedi, “Profesör burada.”

Pony “Çok memnun oldum Bay Profesör” dedi, “niha yet hakiki bir dedektifle tanışıyorum.”

Profesör mahcubiyetle güldü ve anlaşılmaz birkaç kelime mırıldandı.

Pony devam etti “İşte burada da cep harçlığım, yirmi beş fenik. Kendinize birkaç sigara alırsınız.”

Emil parayı aldı. Pony bir güzellik kraliçesi gibi iskemlede oturuyordu, çocuklar da etrafını jüri heyeti gibi sarmıştı.

“Şimdi de toz olacağım. Yarın sabah yine burada-

yım. Nerede uyuyacaksınız? Hay Allah burada kalıp size sabah kahvesi pişirmeyi ne kadar isterdim. Ama elden ne gelir? Terbiyeli kızların yeri kafestir. Haydi! Allaha ısmarladık, beyler! İyi geceler, Emil!”

Emil’in omuzuna vurdu, bisikletine atladı, neşe ile zili çaldı ve gözden kayboldu.

Oğlanlar bir süre dilsiz kaldılar.

Sonra Profesör ağzını açtı ve :

“Vay canına!” dedi.

Ötekiler de ona tamamen hak verdiler.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Otele bir casus sokuluyor

Zaman yavaş geçiyordu.

Emil üç öncü nöbetçiyi ziyaret etti ve bir tanesinin nöbetini devir almak istedi. Ama Krummbiegel ve Mittenzwey kardeşler kalacaklarını söylediler. Sonra Emil çok ihtiyatlı bir şekilde Kreid Oteline kadar ilerlemeye cesaret etti, bilgi aldı ve oldukça heyecanlı olarak avluya döndü.

“Bana öyle geliyor ki bir şeyler yapmalıyız,” dedi, “Bütün gece oteli casussuz bırakamayız ya! Krummbiegel Kleist sokağı köşesinde duruyor ama bir başını çevirse Grundeis keyfine gider.”

Gustav “İyi söylersin ama” karşılığını verdi, “kapıcıya gidip: Bakın izninizle merdivene oturacağız, diyemeyiz ya. Hele sen kendin hiç giremezsin oraya. Serseri kapısından başını çıkarıp seni tanısa, bütün sihir keramet havaya gider.”

Emil “Öyle demek istemedim zaten” dedi.

Profesör “Yani?” diye sordu.

“Otelde asansöre ve saireye bakan bir çocuk var ya. İçimizden biri ona gidip olup biteni anlatsa, e, o çocuk oteli cebinin içi gibi bilir ve mutlaka iyi bir çare bulur.”

Profesör “İyi” cevabını verdi “çok iyi hem de!” Komik bir huyu vardı. Sanki daima başkalarına not verirdi. Zaten ondan dolayı Profesör derlerdi ya ona.

Gustav bağırdı “Ah şu Emil! Böyle bir akıl daha ver, sana fahri doktor payesini tevdi ederiz. Berlin’li gibi kurnazsın!”

Emil alındı, “Yalnız kendinizin kurnaz oluşunu sanma!” Neustadt hemşerisi olmaktan duyduğu gurur yaralanmıştı. “Zaten bizim daha bir boks maçı yapmamız gerek.”

Profesör sordu “O da neden?”

“En iyi elbiseme ağır hakaret etti.”

Profesör karar verdi: “Boks maçı ya yarın yapılır veya hiç yapılmaz.”

Gustav iyi niyetle “Elbisen hiç de o kadar salak değilmiş” dedi. “Alıştım artık. Ama boks yapmak istiyorsan buna rağmen hazırım. Yalnız çetenin şampiyonu olduğuma dikkatini çekirim. Ayağını denk al!”

Emil iddia etti “Ve ben de okulda hemen bütün sikletlerin şampiyonuyum.”

Profesör, “Allah vermesin, adale budalaları sizi!” dedi. “Aslında ben kendim otele gidecektim. Ama ikinizi bir dakika bile yalnız bırakamam ki. Yoksa hemen birbirinize dayak atmaya başlarsınız.”

Gustav teklifte bulundu, “Öyle ise ben giderim!”

Profesör “Tamam!” diye karşılık verdi, “öyle ise sen gidersin! Oteldeki çocukla konuş. Fakat ihtiyatlı ol! Belki bir şeyler yapmak mümkün olur. Herifin hangi odada kaldığını tesbit et. Bir saat içinde geri dön ve rapor ver.”

Gustav kayboldu.

Profesör ve Emil kapının önüne çıktılar ve birbirlerine hocalarından bahsettiler. Sonra Profesör, Emil bir fikir sahibi olana kadar geçen çeşitli yerli ve yabancı otomobil markaları hakkında izahat verdi. Daha sonra da birlikte bir sandöviç yediler.

Artık karanlık olmuştu. Her yerde ıııklı reklâmlar parlamaya başlıyordu. Trenler gürleyerek geçiyordu. Metronun homurtusu geliyordu. Tramvaylar ve otobüsler otomobiller ve bisikletler çılgın bir konser takdim ediyorlardı. Woerz kahvesinde dans müziğı çalıyordu. Nollendorf meydanındaki sinemalar son matinelere başlıyordu. Ve bir sürü insan içeri doluşuyordu.

Emil “Şu karşıda, istasyonun önündeki büyük ağaç burada tuhaf kaçıyor.” dedi, “öyle değil mi? Sanki yolunu kaybetmiş gibi bir hali var.” Çocuk sihre kapılmış ve duygulanmıştı. Ve nerdeyse orada niçin durduğunu ve 140 Mark’ın çalınmış olduğunu unutacaktı.

“Berlin muazzam tabii. İnsan kendini sinemada zannediyor. Ama her zaman burada oturmak ister miydim, pek bilemiyorum. Neustadt’da iki meydan, bir de istasyon meydanımız var. Ayrıca nehir kıyısında ve parktaki oyun sahaları. Hepsii bu. Yine de, öyle sanıyorum ki Profesör, bu bana

yeter. Hep böyle bir karnaval kargaşılığı, hep yüzbinlerce sokak ve meydan? Devamlı surette yolumu kaybederdim. Düşünsene, sizler yanımda olmasaydınız ve burada yapayalnız dursaydım! Düşüncesi bile tüylerimi diken diken ediyor.”

Profesör, “İnsan alışıyor” dedi. “Ben kendi hesabıma belki Neustadt’da duramazdım, üç meydanı ve bir parkı ile.”

Emil, “İnsan alışıyor” dedi, “ama güzel Berlin. Hiç şüpheli yok, Profesör. Dünya kadar güzel.”

Berlin’li çocuk “Annen çok sert mi?” diye sordu.

Emil “Annem mi?” karşılığını verdi “hiç mi hiç. Bana her şeye izin veriyor. Ama ben yapmıyorum. Anlıyor musun?”

Profesör açık kalplilikle itiraf etti, “Hayır, bunu anlamıyorum..”

“Öyle mi? Bak, dikkat et. Çok paranız var mı sizin?”

“Bunu bilmiyorum. Evde paradan az konuşulur.”

“Öyle zannediyorum ki evde paradan az konuşulursa çok var demektir.”

Profesör bir an düşündü. “Mümkün olabilir.”

“Gördün mü? Biz çok konuşuruz paradan, annem ve ben. Çünkü az var işte. Ve onun daima para kazanması gerekiyor, yine de iki yakamız bir araya gelmiyor. Ama sınıf-la gezmeye gidersek annem bana öbür çocukların yanına aldığı para kadarını aynen verir. Bazen daha bile fazlasını.”

“Nasıl yapıyor bunu?”

“Bilmiyorum. Ama yapıyor. Ve o zaman ben de yarısını geri getiriyorum işte.”

“İstiyor mu geri getirmeni?”

“Saçma! Ama ben istiyorum.”

Profesör “Aha!” dedi, “demek böyle sizde.”

“Evet. Böyle. Üst katta oturan Pröttsch ile kırlara gidip saat dokuza kadar kalmama izin verirse, ben saat yediye doğru dönmüş olurum. Çünkü mutfakta yalnız başına oturup yemek yemesini istemiyorum. Halbuki o çocuklarla kalmamı ısrarla ister. Denedim birkaç defa. Ama o zaman eğlence benim için eğlence olmuyor. Ve aslında erken döndüğüme seviniyor da.”

Profesör “Yooo” dedi, “bizde başka türlü. Hakikaten erken dönecek olsam eve, ya tiyatrodaki veya bir davette olduklarına bahse girebilirim. Biz de birbirimizi sevmiyor değiliz. Bunu teslim etmeli. Ama az kullanıyoruz sevgimizi.”

“Bizim elimizden gelen yegâne şey bu! Fakat hiç de ana kuzusu değilim. Buna inanmayanı duvara yapıştırırım. Anlaşılması güç değil esasında.”

“Anladım zaten.”

İki çocuk bir süre kapı kemerinin altında konuşmadan durdular. Gece oluyordu. Yıldızlar parlıyordu. Ve Ay tek gözü ile tramvay tellerinin üzerinden bakıyordu.

Profesör hafifçe öksürdü ve sordu: “Öyle ise birbirinizi herhalde çok seviyorsunuz?”

Emil cevap verdi, “Dünyalar kadar.”

ONİKİNCİ BÖLÜM

Yeşil bir asansörcü çocuk kimliğini açıklıyor

Saat ona doğru yedek kuvvetin bir elçi grubu sinema avlusunda göründü, daha sandöviç getirdi, sanki yüz aç milleti doyurmak gerekiyormuş gibi ve yeni emirler beklediklerini söyledi. Profesör çok sinirlendi ve burada hiç bir işleri olmadığını, Nikolsburg meydanında telefon santralinin irtibatçısı Traugott'u beklemeleri icap ettiğini hatırlattı.

Petzold, "Böyle tatsız olmasana!" dedi. "Sizde ne var ne yok diye merak ettik o kadar."

Gerold da özür olarak "Ve ayrıca Traugott gözükmendiği için size bir şey oldu sandık" diye ilâve etti.

Emil sordu, "Nikolsburg meydanında daha kaç kişi var?"

Birinci Friedrich "Dört. Veya üç" izahatını verdi.

Gerold "Sadece iki kişi de olabilir" dedi.

Profesör hiddetle "Daha sorma sakın!" diye bağırdı. "Yoksa bir de kimse kalmadığını söyleyecekler!"

Petzold, “Bağırma öyle bakayım,” dedi, “sen kim oluyorsun da bana emir veriyorsun.”

Profesör ayağını yere vurdu. “Petzold’un derhal aramızdan çıkarılmasını ve bundan sonra ava katılmasının menedilmesini teklif ediyorum.”

Emil “Benim yüzümden münakaşa ettiğinize üzül-düm” dedi, “meclisteki gibi oya koyalım. Ben yalnız Petzold’a sert bir ihtar verilmesini teklif ediyorum. Çünkü tabî herkesin dilediği gibi hareket etmesi olmaz.”

“Büyüklük taslayıp durmayın, aşağılık herifler! Ben zaten gidiyorum, bilirsiniz!” Sonra Petzold çok ayıp bir şey daha söyledi ve çekti gitti.

Gerold anlattı, “Zaten o aklımızı çeldi. Yoksa hiç bu-
raya koşup gelmeyecektik. Zerlett yedek mevkide kaldı.”

Profesör emretti, “Petzold hakkında tek kelime yok artık.” Yine çok sakın konuşmaya başlamıştı. Kendine büyük bir irade sarfı ile hakim olmaya çalışıyordu. “Halledildi.”

Birinci Friedrich, “Peki biz ne yapacağız?” diye sordu.

Emil, “En iyisi Gustav otelden dönünceye ve rapor verinceye kadar bekleyin” diye akıl verdi.

Profesör, “İyi,” dedi. “Şu karşıda duran oteldeki çocuk değil mi?”

Emil tasdik etti “Evet, o”

Kapı kemerinin altında, yeşil üniformalı ve aynı yeşil renkte bir bereyi başına yan oturtmuş olan bir çocuk duruyordu. El salladı ve yavaş yavaş yaklaştı.

Gerold hasetle “Amma kıyak bir üniforması var. Vay canına!” dedi.

Profesör seslendi: “Casusumuz Gustav’dan haber mi getiriyorsun?”

Çocuk iyice yaklaşmıştı, başını salladı ve “Evet” diye cevap verdi.

Emil merakla sordu, “Peki, lütfen, ne var?”

Derken birden bir korna sesi duyuldu! Yeşil çocuk avluda deli gibi oraya buraya sıçırıyor ve bağırıyordu: “Emil, adam! Amma da aptalsın!”

Çünkü gelen oteldeki çocuk değil, Gustav’ın tâ kendisi idi.

Emil şakadan, “Yeşil oğlan seni!” diye darıldı. Öbürleri de güldüler. Avluya bakan pencerelerden biri açılıp da biri, “Susun!” diye bağırana kadar.

Profesör, “Şahane!” dedi, “ama daha yavaş olun, beyler. Gel, Gustav, otur ve anlat.”

“Adam, bayağı tiyatro gibi. Vıyaklayacağım geldi. Dinleyin bakalım! Usulca otele gidiyorum, çocuğu ortada dururken görüyorum ve ‘gel, gel’ yapıyorum. Bana geliyor, eh, ben de bütün hikâyemizi belletiyorum. Aşağı yukarı A dan Z ye kadar. Emil’i. Bizi. Ve hırsız. Ve otelde yerleştiğini. Ve yarın parayı elinden almak için belâlı bir dikkat göstermemiz gerektiğini.

Oğlan, çok sevimli bu, diyor, benim bir üniformam daha var. Onu da sen giyersin ve ikinci asansörcü olursun.

Ben de cevap olarak diyorum ki, ama kapıcı buna ne der? Mutlaka mızımızlanır.

Mızımızlanmaz; İzin verir, diyor, çünkü kapıcı babamdır.

İhtiyara ne dil döktüğünü bilmiyorum. Ama üniformayı veriyorlar, boş olan bir uşak odasında geceyi geçirme izin veriyorlar, hattâ bir kişi daha da getirebileceğim. Ey, ne dersiniz şimdi?”

Profesör sordu, “Hırsız hangi odada kalıyor?”

Gustav içerleyerek homurdandı, “Sana da hiç gösteriş yapılamıyor! Tabîî hiç iş görmeyeceğim. Yalnız ayak altında dolaşmayacağım. Oğlan hırsızın 61 no’da kaldığını sanıyordu. Bunun üzerine üçüncü kata çıktım. Ve casusluk oynadım. Tabîî hiç çaktırmadan. Merdiven parmaklığının arkasına gizlenerek falan. Yarım saat sonra da 61 no’nun kapısı açılmaz mı? Kim çıktı salınarak dersiniz? Bizim hırsız bey! Şeye kadar gidiyordu- eh, biliyorsunuz. Onu iyice bellemiştim. Tâ kendisi idi! Küçük siyah bıyık, içinden ay ışığının rahatça geçeceği kulaklar, bir de surat ki hediye etse- ler istemem. Geriye geldiğinde şeyden- eh, biliyorsunuz iş- te! önüne çıkıverdim, hazırol vaziyetine geçtim ve sordum: Beyfendi bir şey mı arıyorlar? Müşterimiz beyfendinin bir arzuları var mı?

Hayır, diyor, bir şey lâzım değil. Ama dur! Bekle! Kapıcıya söyle, yarın sabah tam saat sekizde uyandırısın beni. 61 numara. Sakın unutma!

Unutmam, beyfendi emin olabilirler, diyorum, zevkim-

den de pantolonumu çimdikliyorum, bunu unutmam! Tam saat sekizde 61 numarada telefon çalacak! Çünkü bunlar telefonla uyandırırılar. Sakin sakin başını sallıyor ve kapana giriyor.”

“Mükemmel!” Profesör son derece memnun kalmıştı, öbürleri büsbütün memnundu. “Saat sekizden itibaren otele önünde merasim ile beklenecek. Sonra av devam edecek. Ondan sonra da enselenecek.”

Gerold bağırdı, “Bunun işi nerdeyse tamam.”

Gustav, “Çelenk getirilmemesi rica olunur” dedi, “şimdi arabamı çekiyorum. Yalnız 12 numara için posta kutusuna bir mektup attım. 50 fenik bahşiş. Nankör meslek değil bu. Oğlan bazı günler 10 Mark bahşiş doğrultuyormuş. Öyle anlatıyor. Şu halde, saat yediye doğru kalkacağım, bizim serserinin vaktinde uyandırılmasını sağlayacağım. Ondan sonra da yine burada boy göstereceğim.”

Emil sanki bir törende imiş gibi ciddiyetle, “Sevgili Gustav, sana minnettarım” dedi, “artık her şey yolunda gidecek. Yarın yakalayacağız onu. Ve şimdi hepimiz rahatça uykuya yatabiliriz, değil mi Profesör?”

“Öyle. Herkes gitsin ve iyice uykusunu alsın. Ve yarın sabah, tam saat sekizde, bütün buradakiler yine gelecekler. Kim biraz para daha çıkarabilirse getirir. Şimdi küçük Salı’ya telefon edeyim. Yarın sabah arayanları yine hazır kuvvet olarak toplasın. Belki çember içine almak icap edecek. Daha bilemeyiz.”

Emil, “Ben Gustav ile otele uyumaya gidiyorum,” dedi.

“Gel be adam! Dehşetli beğeneceksin. Şahane bir pire sandığı!”

Profesör ilân etti: “Ben önce telefon edeceğim. Sonra ben de eve gideceğim ve Zerlett'i de eve yollayacağım. Yoksa yarın sabaha kadar Nikolsburg meydanında oturup emir bekler. Her şey anlaşıldı mı?”

Gustav güldü, “Evet, polis şefi beyfendi.”

Gerold, “Yarın sabah tam saat sekizde burada avluda olacağız” dedi.

Birinci Friedrich hatırlattı, “Biraz para getirin.”

Vedalaştılar. Hepsi, küçük ciddi adamlar gibi, birbirlerinin elini sıktı. Bir kısmı eve yollandı. Gustav ile Emil otele gittiler. Profesör, Hahnen kahvehanesinden küçük Salı'ya telefon etmek üzere Nollendorf meydanını geçti.

Ve bir saat sonra hepsi uyuyordu. Çoğu yatağındaydı. İkisi ise Kreid Otel'i'nin dördüncü katındaki bir hizmetçi odasında.

Ve birisi de babasının koltuğunda, telefon yanında. Bu, küçük Salı idi. Görevini terketmiyordu. Traugott eve gitmişti. Küçük Salı ise telefonun yanından çekilmiyordu. Koltuğa gömülmüş uyuyor ve dört milyon telefon konuşmasının rüyasını görüyordu.

Gece yarısı anne ve babası tiyatrodan döndüler. Oğullarını koltukta görünce pek şaşılar.

Annesi onu kaldırdı ve yatağına taşıdı. Küçük çocuk irkildi ve rüyasında bile “Parola Emil!” diye mırıldandı.

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bay Grundeis'a bir şeref kıt'ası

61 no'lu odanın pencereleri Nollendorf Meydanına açılıyordu. Ve Bay Grundeis ertesi sabah saçını tararken aşağı bakınca, sayısız çocuğun etrafta dolaştığını gördü. En aşağı iki düzine çocuk parkın önünde futbol oynuyordu. Bir başka grup Kleist sokağının başında duruyordu. Metro girişinde çocuklar duruyordu.

Bay Grundeis sinirle, “Galiba tatil” diye homurdanarak kravatını bağladı.

Bu esnada Profesör sinema avlusunda bir oturum yapıyor, geveze saksağanlar gibi dırlanıyordu: “Sabah akşam herifi nasıl yakalıyacağımızı düşünüp duruyoruz, siz öküzlere de bütün Berlin'i ayağa kaldırılıyorsunuz! Acaba seyirciye ihtiyacımız mı var? Yoksa filim mi çeviriyoruz? Herif sıvışır, kabahat sizde olacak, mahalle dedikoducuları sizi!”

Öbürleri vakıa halka olmuş sabırla dinliyorlardı ama, pek şiddetli vicdan azabı çektiklerine dair hiç belirti yoktu.

Çimdik kadar etkilendiler sadece ve Gerold da, “Sinirlenme o kadar Profesör,” dedi, “nasıl olsa hırsız elimize geçecek.”

“Defolmanıza bakın, sırsem ceviz kafalılar! Ve sürünün göze çarpacak şekilde hareket etmemesi, otelle hiç ilgilenmemesi için talimat verin. Anlaşıldı mı? Haydi ileri!”

Oğlanlar çekip gittiler. Ve avluda yalnız dedektifler kaldı.

Emil anlattı, “Kapıcıdan on Mark borç aldım. Adam kaçarsa takip edecek kadar paramız var.”

Krummbiegel teklifte bulundu: “Dışardaki çocukları eve yolla olsun bitsin.”

Profesör, “Gideceklerine inanıyor musun sahiden?” dedi. “Nollendorf meydanı çatlasa bile kalırlar.”

Emil fikrini söyledi: “Yapacak tek şey var. Plânımızı değiştirelim. Grundeis’i casuslarla çeviremeyiz artık, onu iyice kovalamalıyız. Ta ki farkına varsın. Her taraftan ve bütün çocuklarla.”

Profesör, “Bunu ben de düşündüm,” diye açıkladı. “En iyisi taktiğimizi değiştirelim ve teslim olana kadar bir köşeye sıkıştıralım.”

Gerold, “Fevkalâde!” diye haykırdı.

Emil muhakeme yürüttü, “Peşinde yüzlerce çocukla saatlerce dolaşımtansa ve bütün şehir sonunda başına üşüşüp polis gelip yakalayacağına, parayı geri vermeyi tercih edecektir.”

Öbürleri akıllı akıllı başlarını salladılar. O sırada kapı kemerinin altından bir zil sesi duyuldu! Ve Pony pür neşe

bisikleti üzerinde avluya girdi. “Günaydın, arkadaşlar” diye bağıarak yere atladı, kuzeni Emil’i, Profesörü ve ötekileri selâmladı ve sonra direksiyona bağladığı küçük bir sepeti indirdi. “Bakın size kahve ve birkaç sandöviç getirdim,” diye öttü. “Hattâ temiz bir fincanım bile var. A, sapı kırılmış! Ne aksilik!”

Oğlanların hepsi de kahvaltı etmişlerdi. Emil bile Kreid Otelinde etmişti. Ama hiç biri küçük kızın keyfini kaçırmak istemedi. Ve sapı kırık fincandan sütlü kahve içip dört hafta aç kalmışcasına tereyağlı ekmekleri yediler.

Krummbiegel, “Valla, ne lezzetli imiş!” diye bağırdı.

Profesör de bir taraftan çiğneyerek, “Ekmek de nasıl kıtır kıtır kıtırmış,” diye homurdandı.

Pony, sordu: “Ya, öyle değil mi? Eh, tabii, evde bir kadının bulunması başka türdür!”

Gerold tashih etti, “Evde değil, avluda.”

Emil “Schumann sokağında ne var ne yok?” diye sordu.

“Fena degiller, teşekkür ederim. Büyükanne hususi selâmlarını yolladı. Çabuk gelecekmişin yoksa ceza olarak sana her gün balık yedirecekmiş.”

Emil suratını ekşitti, “Tüh, ne berbat” diye mırıldandı.

Mittenzwey’lerin küçüğü bilmek istedi, “Neden tüh? Balık ne kadar güzel şey.” Herkes ona havretle baktı, çünkü ağzını açıp konuşmak adeti değildi. Zaten o da hemen kızardı ve ağabeyinin arkasına saklandı.

Şapkacık Pony anlattı, “Emil hiç balık yiyemez. Bir tecrübe etmeye kalktı mı, hemen çıkarası gelir.”

Böylece sohbele devam ettiler, keyifleri pek yerinde idi. Oğlanlar çok nazik davranıyorlardı. Profesör Pony'nin bisikletini tutuyordu. Krummbiegel termos şişesini ve fincanı yıkamaya gitti. Mittenzwey'lerin büyüğü ekmeklerin sarıldığı kâğıdı itina ile katladı. Emil sepeti yine direksiyona bağladı. Gerold bisikletin lâstiklerini muayene etti. Ve Pony avluda zıplayıp durarak bir şarkı söyledi ve karmakarışık şeyler anlattı.

Derken âniden tek ayağı üzerinde kalarak, "Durun!" diye bağırdı. "Bir şey soracaktım size! Dışarda Nollendorf meydanında o kadar çocuğun işi ne? Tatil kamplarına giden çocuklara benziyorlar!"

Profesör izahat verdi: "Bunlar bizim haydut avını haber alan meraklılar. Onlar da bulunmak istiyorlar."

O sırada Gustav koşarak kapıdan girdi, hızla kornasını çaldı ve avaz avaz haykırdı: "Yürüyün! Geliyor!" Hepsi birden atıldılar.

Profesör bağırdı, "Dikkat! Dinleyin! Onu çember içine almaya karar verdik. Arkasında çocuklar, önünde çocuklar, sağında çocuklar, solunda çocuklar! Anlaşıldı mı? Diğer emirleri yolda vereceğiz. Marş marş, dışarı!"

Koşarak, tökezlenerek kapıdan çıktılar. Şapkacık Pony biraz alınmış olarak geride yalnız kaldı. Sonra küçük nikelaajlı bisikletine atladı, büyükannesi imişçesine, "Bu iş hoşuma gitmiyor. Bu iş hoşuma gitmiyor!" diye mırıldanarak çocukların arkasından gitti.

Dik şapkalı adam otel kapısından çıkmaktaydı, ağır

ağır merdivenlerden indi, sağa, Kleist sokağına yöneldi. Profesör, Emil ve Gustav, çeşitli çocuk grupları arasında acele haberciler koşturuyorlardı. Ve üç dakika sonra Bay Grun-deis'in etrafı çevrilmişti.

Büyük bir hayretle dört bir yanına bakındı. Oğlanlar aralarında konuşuyor, itişiyor, gülüyor ve onunla aynı adımı tutuyorlardı. Bazısı adam şaşırana kadar ısrarla yüzüne bakıyor, onu bakışlarını önüne dikmeye zorluyorlardı.

Bir top başının yanından vıjıt! diye geçti. Adam irkildi ve adımlarını sıklaştırdı. Fakat çocuklar da daha çabuk yürümeye başladılar. Adam hızla bir yan sokağına sapmak istedi. Fakat oradan da bir grup çocuk koşarak geldi.

Gustav, "Ayol, bunun suratı her an aksıracakmış gibi," diye bağırdı.

Emil akıl verdi, "Biraz önüme doğru gelsene. Daha şimdiden tanınması lâzım değil beni. Nasıl olsa yakında karşılaşacak." Gustav omuzlarını gerdi ve Emil'in önünden fazla kuvvetten zor yürüyen bir boksör gibi gitti. Şapkacık Pony'de alayın yanında bisikleti üzerinde gidiyor ve neşe ile zilini çalıyordu.

Dik şapkalı adam göze görünür şekilde sinirlenmişti. Başına gelecekleri hisseder gibi oluyor, dev adımlar atıyordu. Ama ne yapsa boştu. Düşmanlarından kaçamıyordu.

Birden çivilenmiş gibi durdu, döndü ve geldiği sokaktan geriye koşmaya başladı. O zaman da çocukların hepsi döndü, marş temposu ile tersine yürüyüş başladı.

O sırada bir çocuk - Krummbiegel idi bu - adamın önüne çıktı, nerdeyse düşürüyordu.

Adam bağırdı, “Ne yapıyorsun, kerata? Şimdi bir polis çağırırım!”

Krummbiegel, “Ah, yapsanıza şunu!” diye cevap verdi. “Biz de bunu bekliyoruz çoktan. Hadi, çağırsanıza!”

Bay Grundeis’in polis çağırmak aklından bile geçmiyordu, tam aksine, bu iş ona gittikçe daha korkulu görünüyordu. Bayağı korktu ve nereye gideceğini bilemedi. Pencerelerden insanlar uzanmağa başlamıştı. Mağazalardan satıcı kızlar müşterileri ile birlikte dışarı çıkıp ne olduğunu sormaya başlamışlardı. Şimdi bir polis gelse her şey bitecekti.

Birden hırsızın aklına bir şey geldi. Ticaret bankasının bir şubesini görmüştü. Çocukların zincirini yardı, oraya doğru koştu ve içeri girip kayboldu.

Profesör banka kapısının önüne atıldı ve haykırdı: “Gustav ve ben peşinden gidiyoruz! Emil şimdilik zamanı gelinceye kadar burada kalacak! Gustav kornasını çalınca, harekete geçin! O zaman Emil on çocuk ile birlikte içeri girer. Bu arada on kişi seç, Emil. Pireli bir iş olacak!”

Sonra Gustav ile Profesör de banka kapısından girip kayboldular.

Emil’in yürek çarpıntısından kulakları uğulduyordu. Şimdi her şey belli olacaktı! Krummbiegel’i, Gerold’u, Mitzenzwey kardeşleri ve daha birkaç çocuğu yanına çağırdı ve öbürlerinin, büyük grubun, dağılması için talimat verdi.

Çocuklar bankadan birkaç adım uzaklaştılar, fakat çok uzağa gitmediler. Şimdi cereyan edecek hadiseyi her ne pahasına olursa olsun, kaçırmak istemiyorlardı.

Şapkacık Pony bir çocuğa bisikletini tutmasını rica etti ve Emil'in yanına geldi.

"İşte buradayım" dedi. "Başını dik tut. Şimdi iş ciddi-leşti. Aman Allah, aman Allah, ne merak ediyorum. Bir şemsiye gibi gerildi sinirlerim."

Emil, "Sanki benimkiler öyle değil mi sanıyorsun?" dedi.

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Toplu iğnelerin de iyi tarafı vardır

Gustav ile Profesör bankaya girdiklerinde dik şapkalı adam gişenin önüne varmıştı bile ve sabırsızlıkla sırasını bekliyordu. Banka memuru telefonla konuşuyordu.

Profesör, hırsızın yanına dikildi ve av köpeği gibi dikkat kesildi. Gustav adamın arkasında kaldı ve elini cebinde, kornayı çalmaya hazır tuttu.

Sonra veznedar kasaya geldi ve Profesöre ne istediğini sordu. Profesör, “Rica ederim,” dedi, “bey benden önce gelmişti.”

Bu sefer veznedar, Bay Grundeis’a sordu, “Buyrun, arzunuz?”

O da, “Bana lütfen bir yüz Mark’lığı iki elli Mark yapar, ve kırk Mark yerine de gümüş bozuk para verir misiniz?” karşılığı ile gişenin önüne bir yüz Mark’lık ve iki tane yirmi Mark’lık koydu.

Veznedar kâğıt paraları alarak kasaya doğru gitti.

O zaman Profesör bağırdı, “Bir dakika! Bu para çalınmıştır!”

Banka memuru hayretle, “Neee?” diye sorarak yüzünü döndü. Öbür bölümlerde oturan ve hesap yapmakta olan arkadaşları işlerini bırakarak yılan sokmuş gibi doğruldular.

Profesör izahat verdi: “Para bu beyin değildir. Bir arkadaşımдан çaldı ve şimdi de hırsızlığı ispat edilemesin diye parayı değiştirmek istiyor.”

Bay Grundeis, “Böyle bir küstahlığa ömrümde rastlamadım” dedi ve veznedara dönerek devam etti: “Özür dilerim!” Arkasından da Profesörün yüzüne bir tokat şaklattı.

Profesör, “Bunu yapmakla iş değişmez,” dedi ve Grundeis’in midesine doğru öyle bir yumruk salladı ki, adam masaya tutunmaya mecbur kaldı. Ve Gustav artık üç defa müthiş bir ses çıkararak kornasını çaldı. Banka memurları yerlerinden fırlayarak merak içinde kasaya koştular. Banka şube şefi de hiddetle odasından dışarı uğradı.

Ve kapıdan koşarak on çocuk girdi, en başta Emil geliyordu, dik şapkalı adamın etrafını sardılar.

Banka şefi bağırdı, “Bu yumurcakilara da ne oluyor kuzum?”

Bay Grundeis anlattı: “Bu keratalar veznedarınız beye biraz önce bozdurmak için verdiğim parayı bir arkadaşlarımdan çaldığımı iddia ediyorlar.” Hiddetinden titriyordu.

Emil, “Evet, doğrudur!” diye seslenerek gişenin önüne atıldı. “Benden bir yüz Mark ve iki yirmi Mark’lık çaldı.

Dün öğleden sonra. Neustadt'dan Berlin'e gitmekte olan trende! Ben uyuduğum sırada.”

Veznedar, “Peki, ispat edebilir misin bunu?” diye sert bir eda ile sordu.

Hırsız nazikâne gülümsiyerek, “Ben bir haftadan beri Berlin’de bulunuyorum ve dün sabahtan akşama kadar şehirde idim,” dedi.

Emil kızgınlığından nerdeyse ağlamak üzere, “Ne men-debur bir yalancı!” diye haykırdı.

Banka şefi: “Bu beyin dün trende beraber bulunduğun kimse olduğunu ispat edebilecek misin?” diye sordu.

Hırsız lâkayt bir tavırla, “Edemez tabii” dedi.

Banka memurlarından biri, “Çünkü eğer onunla kompartmanında yalnız idiysen, hiç bir şahidin olamaz ki” diye lâfa karıştı. Emil’in arkadaşları endişe ile baktılar.

Emil bağırdı: “Var! Var! Şahidim var canım! Adı Gross Grünau’dan Bayan Jacop. Önce o da kompartmanda oturuyordu. Ve sonra indi. Ve bana Neustadt’daki Bay Kurzhals’a çok selâm söylememi tenbih etti.”

Banka şefi hırsıza döndü, “Dün nerede bulunduğunuzu ispat etmeniz gerek gibi görünüyor. Yapabilecek misiniz?”

Hırsız, “Tabii” karşılığını verdi. “Karşıda Kreid Otelinde oturuyorum...”

Gustav seslendi, “Ama ancak dün akşamdan beri. Ora-ya gizlice asansörcü çocuk olarak girdim ve böyle olduğunu biliyorum, be adam!”

Banka memurları gülümsediler, çocuklara karşı ilgileri uyanmıştı.

Banka şefi, “En iyisi parayı şimdilik burada alakoymak Bay.....” dedi ve bir bloknottan adamın adı ve adresini not etmek üzere kâğıt kopardı.

Emil, “Adı Grundeis!” diye bağırdı.

Dik şapkalı adam yüksek sesle gülererek, “Gördünüz mü?” dedi. “Bunda bir yanlışlık var. Benim adım Müller.”

Emil hırsla haykırdı: “Ah, ne alçakça yalan söylüyor! Trende adının Grundeis olduğunu söylemişti.”

Veznedar, “Nüfus kâğıdınız yanınızda mı?” diye sordu.

Hırsız cevap verdi, “Yazık ki yanımda değil. Ama bir dakika beklerseniz, karşıdaki otelden getiririm.”

Emil, “Herif devamlı yalan söylüyor! Ve para benim. Ve geriye almam gerek,” diye bağırmaya devam etti.

Veznedar izah etti: “Öyle bile olsa, iş o kadar basit değil oğlum! Senin paran olduğunu nasıl ispat edeceksin? Üstünde adın mı yazılı? Yoksa paraların numaralarını mı aklında tutun?”

Emil: “Tabii tutmadım,” dedi, “insanın soyulacağı hatırına gelir mi? Ama işitiyor musunuz, para yine de benim. Annem bana burada, Schumann sokağı 15 numarada oturan büyük anneme getireyim diye verdi.”

“Paraların birinin bir ucu kopuk muydu, yoksa herhangi başka bir göze çarpan yeri var mıydı?”

“Yok, bilmiyorum.”

Hırsız iddia etti: “Dinleyin, beyler, namusum üzerine

teminat veririm ki size, para benimdir. Küçük çocukların parasını çalacak değilim ya!”

Emil birden, “Durun!” diye haykırdı ve havaya sıçradı, öylesine hafiflemişti yüreği. “Durun! Trende parayı bir toplu iğne ile ceketime tutturmuştum. Onun için paralarda iğne delikleri olması lâzım!”

Veznedar parayı ışığa tuttu. Öbürlerinin nefesi kesildi.

Hırsız bir adım geriye çekildi. Banka şefi sinirle parmaklarını masaya vuruyordu.

Veznedar, “Çocuğun hakkı var,” diye bağırdı, heyecandan yüzü bembeyaz olmuştu. “Hakikaten paralarda iğne yerleri var!”

Emil, “İşte iğne de burada,” dedi ve toplu iğneyi gururla masaya koydu. “Elime de battı.”

O sırada hırsız şimşek hızı ile döndü, sağ ve solundaki çocukları kenara itti ve düşürdü, koşarak odayı geçti, kapıyı açtı ve kayboldu.

Banka şefi, “Arkasından yetişin!” diye bağırdı.

Herkes kapıya koştu.

Sokağa çıktıklarında hırsız yirmi kadar çocuk tarafından kısıkrak tutulmuştu bile. Bacaklarından tutuyorlardı. Kollarına asılmışlardı. Ceketini çekiyorlardı. Çılgınlar gibi ellerini kurtarmaya çalışıyordu. Ama çocuklar bırakmıyorlardı.

Derken Şapkacık Pony’nin küçük bisikleti ile gidip getirdiği bir polis koşarak yetişti. Banka şefi ciddiyetle hem

Polis, banka memuru, ortada hırsız ve arkada doksan ila yüz çocuk!

Grundeis, hem de Müller adındaki bu adamı tevkif etmesini istedi. Çünkü bu adam belki bir tren hırsızı idi.

Veznedara izin verildi, parayı ve iğneyi alarak birlikte gitti. Eh, ömür bir alaydı bu. Polis, banka memuru, ortada hırsız ve arkalarından doksan ilâ yüz çocuk! Bu vaziyette karakola gittiler.

Şapkacık Pony küçük bisikleti ile yanları sıra gidiyordu. Memnun, kuzeni Emil'e selâm vererek seslendi: "Emil, oğlum! Çabucak eve gideyim de bütün şır tiyatroyu anlatayım."

Çocuk da selâm vererek, "Öğle yemeğinde evdeyim!" dedi.

Şapkacık Pony daha, "Biliyor musun neye benziyor sunuz? Kocaman bir okul gezisine!" diye seslendi. Sonra var gücü ile zilini çalarak köşeyi döndü.

ONBEŞİNCİ BÖLÜM

Emil Emniyet Müdürlüğünü ziyaret ediyor

Alay en yakın karakola yürüdü. Polis bir komisere olanları anlattı. Emil raporu tamamladı. Sonra nerede ve ne zaman dünyaya geldiğini, adını ve nerede oturduğunu sordular. Ve komiser hepsini not etti. Mürekkep ile.

Hırsıza da sordu, “Sizin adınız ne?”

Herif “Herbert Kiessling” dedi.

Buna çocuklar —Emil, Gustav ve Profesör— kahkaha-
larla güldüler. Ve komisere 140 Mark’ı vermiş olan banka
memuru da onlara katıldı.

Gustav, “Hay adam, ne hıyar!” diye bağırdı. “Önce
adı Grundeis idi. Sonra Müller oldu. Şimdi de Kiessling!
Doğrusu merak ediyorum, acaba hakiki adı nedir!”

Komiser homurdandı, “Kes sesini! Onu da öğrenece-
ğiz.”

Bundan sonra Bay Grundeis-Müller-Kiessling adresini,
yâni Kreid Otelini, verdi. Sonra doğum tarihi ve yerini söy-
ledi. Nüfus kâğıdı yoktu.

Komiser sordu: “Peki d ne kadar nerede idiniz?”

“Gross Grünau’da.”

Profesör, “Mutlaka bu da yalandır,” diye bağırdı.

Komiser homurdandı, “Kes sesini! Onu da  ğreneceğiz.”

Banka memuru izin istedi. Onun da hüviyeti kaydedildi. Güler yüzle Emil’in omuzunu okşadı ve gitti.

Komiser sordu, “D n  ğleden sonra Berlin treninde Neustadt’lı  ğrenci Emil Tischbein’in 140 Mark’ını  aldınız mı, Kiessling?”

Hırsız donuk bir ifade ile, “Evet” dedi. “Nasıl olduğunu ben de bilmiyorum, birdenbire oldu;  ocuk köşede yatıyor ve uyuyordu. Ve cebinden zarf düştü. Ve ben de kaldırdım, içinde ne var diye bakmak istedim sadece. Ve o sırada hiç paramı kalmadığı için...”

Emil bağırdı, “Amma da atıyor! Parayı ceketime iğnelemiştim. Dışarı düşmesine imk n yoktu!”

Profesör ilâve etti, “Paraya da o kadar ihtiya ı yoktu. Yoksa Emil’in parası cebinden tam olarak çıkmazdı. O arada otomobilin ve yediği içtiği rafadan yumurta ile biranın ücretini de ödedi ya.”

Komiser homurdandı, “Kes sesini! Onu da  ğreneceğiz.”

Ve anlatılan her şeyi not etti.

Hırsız nezaketten âdeta şaşılaşarak, “Beni acaba serbest bırakacak mısınız komiser bey?” diye sordu. “Hırsızlı-

ğı itiraf ettim ya. Nerede kaldığımı da biliyorsunuz. Berlin’de işlerim var ve birkaç yere uğramam gerekiyor.”

Komiser ciddiyle, “Güleyim buna!” dedi ve Emniyet Müdürlüğüne telefon ederek bir araba yollamalarını, bölge-
sinde bir tren hırsızının ele geçirilmiş olduğunu bildirdi.

Emil endişe ile öğrenmek istedi: “Paramı ne zaman geri alacağım?”

Komiser, “Emniyet Müdürlüğünde,” diye cevap verdi. “Şimdi hemen oraya gideceksiniz. Orada her şey halledilecek.”

Gustav fısıldadı: “Emil, be adam! Şimdi de Yeşil Minna ile kodese kadar gideceksin!”

Komiser, “Saçma!” dedi, “Paran var mı, Tischbein?”

Emil: “Var!” diye cevap verdi. “Çocuklar dün aralarında topladılar. Ve Kreid Otelindeki kapıcı da 10 Mark ödünç verdi.”

Komiser homurdandı, “Değme dedektifler gibi! Şeytanlar sizi!”

Ama homurundanması çok iyi yürekli idi. “Demek ki sen, Tischbein, metro ile Alexander Meydanına, Emniyet Müdürlüğüne gideceksin ve orada Komiser Lurje’yi bulacaksın. Üst tarafını orada anlarsın. Paranı da geri alacaksın.”

Emil sordu, “Önce kapıcıya 10 Mark’ı götürebilir miyim?”

“Tabii.”

Birkaç dakika sonra tevkifhane arabası geldi. Ve Bay Grundeis-Müller-Kiessling’i bindirdiler. Komiser arabada

oturan bir polise yazılı raporu ve 140 Mark'ı verdi. Toplu iğneyi de. Ondan sonra Yeşil Minna salınarak hareket etti. Sokakta duran çocuklar hırsızın arkasından bağırıyorlar. Ama onun kılı kıpırdamadı, belki hususi bir arabada gittiği için gururlanmıştı!

Emil, komisere elini uzattı ve teşekkür etti. Ondan sonra Profesör, bekleyen çocuklara, Emil'in parasını Müdürlükte alacağını, avın bittiğini bildirdi. Çocuklar da büyük gruplar halinde evlerine döndüler. Yalnız daha yakın tanıdıkları, Emil'i otele ve Nollendorf istasyonuna kadar götürdüler. O da onlardan, öğleden sonra küçük Salı'ya telefon etmelerini rica etti. O her şeyin nasıl olup bittiğinden haberdar olacaktı. Neustadt'a dönmeden hepsini tekrar görmeyi çok ümit ettiğini söyledi. Şimdiden bütün yardımlarına yürekten teşekkürlerini tekrarladı. Paralarını da ödeyecekti.

Gustav, "Parayı geri vermeyi denersen eğer, bir güzel pataklanırsın, adam!" diye bağırıyor. "Zaten bizim boks maçı var daha. Senin komik elbisen yüzünden."

Emil, Gustav ve Profesörü ellerinden tutarak, "Ah sen de, adam!" diye cevap verdi. "Keyfim öyle yerinde ki! Boksu bırakalım en iyisi. Seni yere uzatmaya zaten kalbim dayanmaz, çok dokunur bana."

Gustav bağırıyor, "Keyfin yerinde olmasa da yapamazsın bunu, kaba herif!"

Ondan sonra üçü Alexander Meydanına Emniyet Müdürlüğüne gittiler, birçok koridorlardan, sayısız odalar önün-

den geçmeleri icap etti. Ve nihayet Komiser Lurje'yi buldular. Kahvaltı ediyordu. Emil kendini tanıttı.

Bay Lurje lokmasını çiğneyerek, "Aha!" dedi. "Emil Stuhlbein. Genç amatör dedektif. Telefonla haber verildi. Hırsızlık masası şefi bekliyor. Seninle konuşacakmış. Gel bakalım!"

Emil düzeltti, "Benim adım Tischbein."

Bay Lurje, ekmeğini ısırarak, "Ha ceket, ha pantolon" dedi.

Profesör karar verdi, "Biz seni burada bekliyeceğiz." Gustav da Emil'in arkasından seslendi, "Çabuk ol, adam! Birisini çiğnerken görünce hemen karnımı acıkır."

Bay Lurje bir sürü koridor dolaştı, sola, sağa yine sola saptı. Sonra bir kapıyı vurdu. Bir ses, "Giriniz!" dedi. Lurje kapıyı biraz araladı, hâlâ çiğneyerek, "Küçük dedektif geldi, komiser bey" dedi. "Emil, Fischbein, biliyorsunuz."

Emil ısrarla düzeltti, "Adım Tischbein."

Bay Lurje, "Eh, o da fena isim değil" diyerek Emil'i odanın içine doğru öyle itti ki, yuvarlanarak girdi.

Komiser bey babacan bir adamdı. Emil'i rahat bir koltuğa oturttu ve hırsız hikâyesini başından sonuna kadar anlattırdı. Sonunda ciddiyetle, "Evet, şimdi de paranı geri alabilirsin" dedi.

Emil, derdinden kurtulduğu için bir nefes aldı. "Allaha şükür!" Parayı cebine koydu. Hem de gayet dikkatli olarak.

"Tekrar yürütmesinler ama!"

“Hayır! İmkânı yok! Hemen anneanneme götüreceğim!”

“Tamam! Nerdeyse unutacaktım. Bana Berlin’deki adresini vermelisin. Daha birkaç gün kalacak mısın?”

“Kalmak isterdim, Schurnann sokağı 15 numarada kalacağım. Heimbold’larda. Eniştemin adı bu. Tabî teyzeminki de.”

Komiser kalın bir sigar yaktı. “Fevkalâde becerdiniz bu işi, çocuklar.”

Emil, hayranlıkla bağırdı: “Oğlanlar parlak bir şekilde işlediler, doğru! Şu kornalı Gustav, Profesör, küçük Salı ve Krummbiegel ve Mittenzwey kardeşler ve hepsi. Onlarla çalışmak bir eğlence oldu sanki. Hele o Profesör, o akbaba!”

Komiser bey dumanlar üfördü, “Eh, sen de pek çıtkırlıdım değilsin ya!”

“Bir şey soracaktım, komiser bey, şimdi bu Grundeis midir nedir, benim hırsız, ne olacak?”

“Hüviyetini tesbit edecek servisimize götürdük. Orada fotoğrafını alacaklar. Ve parmak izlerini çıkaracaklar. Ve sonra da kartoteğimizdeki fotoğraflarla resmini karşılaştıracaklar.”

“O da nedir?”

“Bu kartotekte bütün sabıkalıların fotoğrafı vardır. Bunların parmak ve ayak izleri ve saire de vardır. Henüz yakalanmamış olanlara ait de iz ve vesikalar bulunur. Çünkü senin paranı çalan adamın başka soygun ve hırsızlıklar yapmış olması mümkündür. Değil mi?”

“Doğru. Bunu hiç düşünmemiştim!”

Babacan komiser, “Bir dakika,” dedi, çünkü telefon çalmıştı. “Evet... sizin için ilgi çekici bir şey... bir odama kadar gelsenize...” diye ahizeye konuştu. Sonra telefonu kapattı ve, “Şimdi birkaç gazeteci bey gelecek ve sizinle röportaj yapacak,” dedi.

Emil sordu: “Nedir o?”

“Röportaj, sual sorup birşeyi öğrenmek demektir.”

Emil, “Bakın hele!” diye bağırды. “O halde belki gazeteye de geçeceğim?”

Komiser, “Belki de” diye cevap verdi, “bir öğrenci hırsız yakalarsa böyle meşhur olur işte.”

Derken kapı vuruldu. Ve odaya dört tane bey girdi. Komiser ellerini sıktı ve kısaca Emil’in maceralarını anlattı. Dört bey anlatılanları hep not ediyorlardı.

Sonunda muhabirlerden biri, “Harikulâde” dedi. “Taşralı çocuk dedektiflik yapıyor!”

Bir diğeri, “Belki dış servisiniz için angaje edersiniz?” diye akıl vererek güldü.

Bir üçüncüsü, “Neden hemşen bir polise gidip başına gelenleri anlatmadın?” diye sordu.

Emil’i bir korku bastı. Neustadt’daki komiser Jeschke’yi ve rüyasını düşündü. İşte şimdi yakayı ele vermişti.

Komiser, “Ey?” diyerek üsteledi.

Emil omuzlarını kaldırdı; “Peki öyleyse! Neustadt’da Arşidük Karl’ın heykeline kırmızı bir burun ve bir bıyık boyadığım için. Beni tevkif ediniz lütfen, komiser bey!”

O zaman beş bey dehşet içinde kalacakları yerde güldüler. Ve komiser bağırdı: “Ne diyorsun Emil, en iyi dedektiflerimizden birini hapse koyacak değiliz ya!”

Emil ferahlayarak, “Hayır mı? Sahiden mi? Aman ne memnun oldum,” dedi. Sonra muhabirlerden birine doğru giderek sordu: “Beni tanımadınız mı?”

“Hayır.”

“Dün 177 no. lu tramvayda bilet paramı vermiştiniz, benim param yoktu çünkü.”

“Tamam! Şimdi hatırladım. Birkaç kuruşu iade etmek için adresimi bile istemiştin.”

Emil, “Şimdi alır mısınız?” diyerek cebini karıştırdı ve 10 fenik çıkardı.

Muhabir bey, “Bırak canım saçmalığı,” dedi. “Sen hatâ kendini bana tanıttındı.”

Emil, “Tabii,” dedi, “bunu sık sık yaparım. Adım Emil Tischbein’dir.”

Muhabir, “Benimki de Kästner,” diye cevap verdi ve el sıkıştılar.

Komiser, “Mükemmel” dedi, “eski tanıdık çıktınız.”

Bay Kästner, Emil’e bir teklifte bulundu. “Dinle bak Emil, benimle biraz gazete idarehanesine kadar gelir misin? Önce de bir yerde oturup pasta ve krema yeriz.”

Emil sordu, “Sizi davet edebilir miyim?”

Muhabir beyler neşe ile güldüler. “Ne mağrur yumurcak!”

Muhabirlerin soracağı çok şey vardı

Bay Küstner itiraz etti, “Olmaz, bunu bana bırakmalısın.”

Emil, “Peki memnuniyetle” dedi, “ama Profesör ile Gustav dışarıda beni bekliyorlar.”

Bay Küstner, “Onları da alırız elbette” cevabını verdi.

Öbür muhabirlerin daha soracak çok şeyleri vardı. Emil istedikleri izahatı tafsil tu ile verdi. Yine notlar aldılar.

İçlerinden biri sordu, “Bu hırsız acemi mi?”

Komiser cevap verdi, “Sanmıyorum. Hattâ belki büyük bir sürprizle de karşılaşabiliriz. Her ihtimale karşı bir saat sonra bana tekrar telefon edin, beyler.”

Sonra birbirleri ile vedalaştılar. Emil Bay Küstner ile birlikte komiser Lurje’ye döndü. O hâlâ  i niyordu ve onları görünce, “Ha, küçük  berbein!” dedi.

Emil düzeltti, “Tischbein.”

Sonra Bay Küstner, Emil, Gustav ve Profesörü bir taksiye doldurdu ve önce bir pastahaneye götürdü. Yolda Gustav kornasını çaldı. Ve Bay Küstner korkunca hoşlarına gitti. Pastahanede  ocuklar pek keyifli idiler. Viřneli pasta ve bir dolu krema yediler ve akıllarına geleni anlattılar: Nikolsburg Meydanındaki harp pl nını, otomobille kovalamacayı, otelde geçirilen geceyi, Gustav’ın asans rc l   n , bankadaki rezaleti. Ve Bay Küstner sonunda: “Siz hakikaten harika  ocuklarsınız,” dedi.

Ve o zaman müthiş gururlandılar ve birer parça pasta daha yediler.

Biraz sonra Gustav ile Profesör otobüse bindiler. Emil,

öğleden sonra küçük Salı'ya telefon etmeye söz verdi ve Bay Kästner ile gazeteye gitti.

Gazetenin binası dev gibi idi. Nerdeyse Alexander Meydanındaki Emniyet Müdürlüğü kadar büyüktü. Ve koridorlarda sanki engelli yarışa çıkılıyormuşçasına bir koşuşma vardı.

İçinde şarışın, güzel bir hanımın oturduğu bir odaya geldiler. Bay Kästner odanın içinde bir aşağı bir yukarı koşmaya ve Emil'in anlattıklarını hanıma daktiloda yazdırmaya başladı. Bazen duruyor ve Emil'e soruyordu, "Tamam mı?" Ve Emil başını sallayınca Bay Kästner yazdırmaya devam ediyordu. Sonra tekrar hırsızlık masası şefine telefon etti.

"Ne diyorsunuz?" diye bağırdı. "Eh, dehşet bir şey bu... Ona söylemeyeyim mi daha? ... Oooo, bu da mı? ... Müt-hiş sevindim... Çok teşekkür!... Heyecanlı bir haber olacak bu... Mükemmel..."

Telefonu kapadı, çocuğu ilk defa görüyormuş gibi seyretti ve, "Emil" dedi, "gel çabuk! Senin resmini çekmeliyiz!"

Emil hayretle, "O da nerden çıktı," dedi. Ama itiraz etmedi ve Bay Kästner ile üç kat yukarıya, aydınlık, çok pencereli bir salona çıktı. Önce saçlarını taradı, sonra da resmini çektiler.

Arkasından Bay Kästner onu dizgi atelyesine götürdü —o ne takırtı idi öyle, bin tane yazı makinasının sesi gibi!— bir adama güzel şarışın hanımın daktilo ettiği yazıları ver-

di ve hemen döneceğini, çok önemli bir şey olduğunu, yalnız önce çocuğu büyük annesine göndermesi gerektiğini söyledi.

Sonra asansör ile zemin kata indiler ve dışarı çıktılar. Bay Kästner bir taksi çağırdı. Emil'i oturttu, çocuk mâni olmak istediği halde şöföre para verdi ve, "Küçük arkadaşımı Schumann sokağına götürünüz" dedi, "numara 15."

Candan bir tavırla birbirlerinin ellerini sıktılar. Bay Kästner, "Eve dönünce annene selâm söyle," dedi, "çok tatlı bir hanım olmalı."

Emil, "Hem de nasıl" cevabını verdi.

Otomobil hareket ederken Bay Kästner arkasından bağırdı: "Bir şey daha var, bugün öğleden sonra gazeteyi oku! Şaşacaksın, oğlum!"

Emil döndü ve el salladı. Ve Bay Kästner de elini salladı.

Ondan sonra otomobil hızla köşeyi aldı.

ONALTINCI BÖLÜM

Hırsızlık masası şefinin selâmı var

Otomobil Unter den Linden'e varmıştı bile. O sırada Emil şöför mahallinin camına üç defa vurdu. Araba durdu. Çocuk sordu:

“Herhalde nerdeyse geldik değil mi, şöför bey?”

Adam, “Tamam” dedi.

Emil devam etti: “Size zahmet verdiğime üzülüyorum ama önce İmparator caddesindeki Josty Kahvehanesine gitmem gerek. Çünkü orada büyükannem için bir buket çiçek var. Bavul da orda. Bu iyilikte bulunur musunuz?”

“Ne iyiliği? Bana verilen yetmezse paran var mı ki?”

“Var, şöför bey. Çiçekleri de mutlaka almam gerek.”

Adam, “İyi ya,” dedi, sola saptı, Brandenburg Kapısından geçerek yeşil, gölgeli Hayvanat Bahçesi boyunca Nollendorf Meydanı'na geldi. Şimdi her şey hallolmuştu ya, Emil'e burası çok daha zararsız ve sevimli geliyordu. Ama yine de ihtiyaten cebini yokladı. Para yerindeydi.

Sonra Motz sokağından yukarı doğru gittiler, sonunda sağa saptılar ve Josty Kahvesi önünde durdular.

Emil indi, büfeye gitti, matmazele bavul ve çiçekleri teslim etmesini rica etti, eşyasını aldıktan sonra teşekkür ederek tekrar taksiye tırmandı ve: “Haydi, şöför bey, anne-anneme gidelim,” dedi.

Ters yüzü döndüler, uzun yolu tekrar geri gittiler, Spree nehrini geçtiler, gri renkte evlerin sıralandığı çok eski sokakları katettiler. Çocuk etrafını seyretmek istiyordu. Ama sanki bir büyüye yakalanmıştı. Bavul devamlı olarak devriliyordu. Taksi bir an durdu mu rüzgâr buketin beyaz kâğıdına giriyor, hışırdatarak yırtıyordu. Buketin uçup gitmemesi için Emil’in bütün dikkatini harcaması gerekiyordu.

Derken şöför fren yaptı. Otomobil durdu. Schumann sokağı 15 no.ya gelmişlerdi.

Emil, “Eh, işte buradayız,” diyerek indi. “Daha borcum var mı size?”

“Hayır. Hattâ sen benden otuz fenik alacaksın.”

Emil, “Yok canım,” diye bağırды. “O parayla birkaç si-gar alırsınız!”

Şöför, “Eyvallah oğlum,” diyerek gaza bastı.

Emil üçüncü kata çıkarak Heimböld’ların kapısını çaldı. Kapının arkasında çığlıklar koptu. Sonra açıldı. Kapıda büyükanne duruyordu, Emil’i ensesinden yakaladı, bir yanağı öptü, ötekine bir şaplak attı, saçlarından çekerek içeri sürükledi ve bağırды: “Ah seni şeytan serseri, ah seni şeytan serseri!”

Martha teyze güler yüzle elini vererek, “Neler duyduk böyle?” dedi. Şapkacık Pony de dirseğini uzattı. Önüne annesinin önlüğünü bağlamıştı, “Dikkat! Ellerim ıslak. Çünkü bulaşık yıkıyorum. Ah biz zavallı kadınlar!” diye vıyakladı.

Sonra hepsi birlikte oturma odasına girdiler. Emil’i divana oturtular. Anneanne ile Martha teyze onu, sanki Tizian’ın çok pahalı bir resmiymiş gibi seyre koyuldular.

Şapkacık Pony sordu, “Mangırları aldın mı?”

Emil, “Tabîî ya,” diyerek cebinden üç kâğıt parayı çıkardı, 120 Mark’ı anneanneye verdi. “İşte, anneanne, para burada. Ve annemin candan selâmları var. Ve son aylarda bir şey yollamadığı için darılmamanı rica ediyor. Ama işler pek iyi gitmiyordu. Ve onun için şimdi her zamankinden fazla yolluyor.”

İhtiyar kadın, “Çok teşekkür ederim güzel evlâdım” cevabını vererek yirmi Mark’ı ona geri uzattı. “Bu da senin! O kadar becerikli bir dedektif olduğun için.”

“Hayır, alamam. Annemin verdiği yirmi Mark daha cebimde duruyor ya.”

“Emil, insan büyükannesinin sözünü dinler. Marş, sok cebine!”

“Hayır, almam.”

Şapkacık Pony bağırды, “Âdemoğlu! Ben bu lâfı iki kere söyletmezdim kendime!”

“Yok hayır, istemiyorum.”

Anneanne ilân etti: “Ya alırsın, ya da öfkemden romantizma olurum.”

Martha teyze, “Çabuk, kaldır parayı” diyerek çocuğun cebine banknotları soktu.

Emil ağlamaklı olmuştu. “Madem ki bu kadar ısrar ediyorsunuz. Çok teşekkür ederim anneanneciğim.”

O ise, “Ben teşekkür etmeliyim, ben teşekkür etmeliyim” diyerek Emil’in başını okşadı.

Sonra Emil çiçekleri takdim etti. Pony bir vazo taşıdı. Ama çiçekleri kâğıttan çıkarınca, ağlasınlar mı, gülsünler mi, bilemediler.

Pony, “Tıpkı kurutulmuş sebzeye dönmüş,” dedi.

Emil üzüntü ile izahat verdi: “Dün öğlenden beri su yüzü görmediler. Şaşmamak gerek. Dün annem ile çiçekçiden alırken taptaze idiler.”

Anneanne, kurumuş çiçekleri suya koydu, “İnanırım, inanırım” dedi.

Martha teyze teselli etti: “Belki canlanırlar. Eh, şimdi de yemek yiyelim. Enişten ancak akşama döner. Pony sofrayı kur!”

Küçük kız, “Tamam,” dedi. “Emil, yemeğe ne var?”

“Nerden bileyim.”

“En çok sevdiğin yemek nedir?”

“Etli makarna.”

“Gördün mü. O halde ne olduğunu biliyorsun!”

Aslında Emil bir gün önce de etli makarna yemişti. Ama insan en sevdiği yemeği her gün yiyebilir. Hem

de Emil'e sanki son öğle yemeğini Neustadt'da annesi ile yediğinden beri bir hafta geçmiş gibi geliyordu. Ve makarnalara sanki Bay Grundeis-Müller-Kiessling imişler gibi saldırdı.

Yemekten sonra Emil ile Pony biraz sokağa çıktılar, oğlan Pony'nin bisikletini bir denemek istiyordu. Büyükanne divana uzandı. Ve Martha teyze fırında elmalı pasta pişirdi. Elmalı pastası bütün ailede meşhurdu.

Emil, Schumann sokağı boyunca, bisikletle gitti. Şapkacık da arkasından koşuyor ve seleyi tutuyordu, çünkü kendisine göre bunu yapmasa kuzeni bisikletten uçabilirdi. Sonra Emil'i indirdi, kendi bindi ve çemberler, üçler ve sekiz'ler çizdi, sanatını gösterdi.

O sırada elinde bir dosya tutan bir polis memuru yanlarına geldi ve sordu: "Çocuklar, burada numara 15 de Heimbold'lar oturuyor mu?"

Pony cevap verdi: "Tamam, biziz. Bir dakika, binbaşy bey." Bisikletini odunluğa kilitledi.

Emil ne olduğunu öğrenmek istedi, "Fena bir haber mi var?" Hâlâ şu kahrolası Jeschke'yi düşünüyordu.

"Tam aksine. Sen öğrenci Emil Tischbein misin?"

"Evet."

"Eh, o halde kendi kendini tebrik edebilirsin!"

Yanlarına gelen Pony sordu: "Kimin yaş günü var?"

Ama polis bir şey söylemedi, merdivenleri çıkıyordu bile. Martha teyze onu oturma odasına aldı. Büyükanne uyandı,

doğrulup oturdu ve meraklandı. Emil ile Şapkacık da dikkat kesilmiş, masanın yanına dikilmişlerdi.

Polis dosyasını açtı, “Mesele şu: Emil Tischbein’in bu sabah tevkif ettirdiği hırsız, dört haftadan beri aranan Hannover’li bir banka soyguncusunun ta kendisi. Bu haydut külliyetli para çalmış. Ve bizim teşhis servisimiz bunu meydana çıkardı. Adam da itiraf etti bile. Paranın çoğu elbisesinin astarı içine dikilmiş olarak bulundu. Hep biner Mark’lık banknotlar.”

Şapkacık Pony, “Güveler sana kalacak” dedi.

Polis memuru devam etti: “Banka onbeş gün önce, hırsız yakalayana bir mükâfat vadetmiş.” Emile döndü, “Ve sen adamı yakaladığın için, mükâfatı alacaksın. Hırsızlık Masası Şefinin selâmı var, becerikliliğinin bu şekilde mükâfatlandırılmasına çok sevindi.”

Emil eğilerek teşekkür etti.

Sonra memur dosyasından bir demet banknot çıkardı, masaya saydı, ve dikkatle takip eden Martha teyze, bitirdiği zaman, “Bin Mark!” diye fısıldadı.

Pony, “Vay babam” diye bağırdı. “Turnayı gözünden vurdu!”

Büyükanne bir makbuz imzaladı. Sonra polis memuru gitti. Gitmeden önce de Martha teyze ona eniştenin dolabından kocaman bir bardak vişne likörü verdi.

Emil anneannesinin yanına oturmuştu, bir kelime dahi söyleyemiyordu. İhtiyar kadın kolunu onun omuzuna koy-

rak başını salladı, “İnsanın inanası gelmiyor. İnsanın inanası gelmiyor.”

Şapkacık Pony bir iskemleye bindi odada orkestra varmış gibi eliyle idare ederek şarkı söyledi: “Şimdi de, şimdi de öbür çocukları kahve içmeye davet edeceğiz!”

Emil, “Evet,” dedi, “onu da yapacağız. Ama her şeyden önce... şimdi artık yani... ne dersiniz... annem de Berlin’e gelemeydi...”

ONYEDİNCİ BÖLÜM

Bayan Tischbein o kadar heyecanlı ki

Ertesi sabah Neustadt'da Fırıncının hanımı Bayan Wirth, berber Bayan Tischbein'in kapısını çaldı;

"Merhaba Bayan Tischbein" dedi. "Ne var ne yok?"

"Günaydın Bayan Wirth. Çok meraklıyım! Oğlum daha bir satır bile yazmadı. Kapı çalınınca hep postacı sanıyorum. Saçınızı mı tarayayım?"

"Hayır. Yalnız bir uğrayacaktım, ve... size bir haber vermem icap etti de."

"Buyrun."

"Emil'den çok selâmlar ve..."

"Aman Yarabbi! Başına bir şey mi geldi? Nerede kendisi? Neler öğrendiniz?"

Bayan Tischbein müthiş heyecanlandı ve korku içinde ellerini başına kavuşturdu.

"Yok canım, şekerim, Emil çok iyi. Hattâ çok çok iyi. Bir hırsız yakalamış. Düşünün bir kere! Polis de ona 1000

Mark mükâfat yollamış. Buna ne diyeceksiniz? Ha? Ve siz de öğle treni ile Berlin'e gidecekmişsiniz, öyle söyledi."

"Ama bütün bunları nereden biliyorsunuz?"

"Kız kardeşiniz Bayan Heimbold az önce dükkâna telefon etti. Emil de biraz konuştu. Ve mutlak gelmenizi istediler! Şimdi bu kadar paranız olunca gidebilirsiniz artık canım."

Bayan Tischbein şaşkınlıkla mırıldandı, "Ya, ya... tabîî. 1000 Mark mı? Bir hırsız yakaladığı için? Nereden aklına gelmiş bu? Muzırlıktan başka bir şey gelmez aklına!"

"Ama değmiş doğrusu! 1000 Mark büyük bir para!"

"Ah bırakın şu 1000 Mark'ı."

"Haydi haydi, başına daha beter bir şey gelebilirdi. Eh, gidecek misiniz şimdi?"

"Tabîî! Oğlanı görmeden bir dakika bile rahatım olmuyacak."

"Öyle ise hayırlı yolculuklar. Ve iyi eğlenceler!"

Bayan Tischbein, "Teşekkür ederim, Bayan Wirth," dedi ve başını iki yana sallayarak kapıyı kapadı.

Öğleden sonra Berlin treninde otururken daha da büyük bir sürpriz ile karşılaştı. Kompartmanda oturan bir bey gazete okuyordu. Bayan Tischbein sinirli bir şekilde köşeden köşeye bakıyor, pencerenin önünden geçen telgraf direklerini sayıyor ve içinden trenin arkasına geçip daha hızlı gitsin diye itmek geliyordu. Çok yavaş geliyordu ona.

Yerinde sağa sola kayıp durur ve başını iki yana çevirirken gözü karşıdaki gazeteye ilişti.

“Yarabbi!” diye bağıarak beyin elinden gazeteyi kap-
tı. Adam kadının birden aklını kaçırdığını sanarak korktu.

“İşte! İşte!” diye kekeliyordu, “buradaki... buradaki be-
nim oğlum!” Ve parmağını ilk sahifede yer alan bir resme
bastırıyordu.

Adam sevinçle, “Ne diyorsunuz?” dedi. “Emil Tisch-
bein’in annesi misiniz? Yaman bir çocuk bu. Size şapkamı
çıkartırım, Bayan Tischbein, şapkamı çıkarırım!”

Berber hanım, “Öyle mi?” diye cevap verdi. “Şapkanız
başınızda kalsın, beyfendi!” Sonra da makaleyi okumaya
başladı. Başlık dev harflerle yazılmıştı:

KÜÇÜK BİR ÇOCUK DEDEKTİ!

100 Berlin’li çocuk haydut avında

Ondan sonra tafsilatı ile Emil’in Neustadt istasyonundan
Berlin Emniyet Müdürlüğüne kadar geçirdiği maceranın
heyecanlı hikâyesi geliyordu. Bayan Tischbein iyice sarardı.
Elinde gazete rüzgâra tutulmuş gibi titriyordu. Halbuki
pencereler kapalı idi. Gazete sahibi bey yazıyı bitirmesini
sabırsızlıkla bekliyordu. Fakat makale çok uzundu, hemen
hemen bütün birinci sahifeyi dolduruyordu. Tam ortaya da
Emil’in fotoğrafı oturtulmuştu.

Nihayet Bayan Tischbein gazeteyi yanına koydu, ada-
ma baktı ve, “Yalnız kaldığı an böyle işlere girer,” dedi.
“Ben de ona o kadar tenbih ettim. 140 Mark’a dikkat etsin
diye! Nasıl böyle ihtiyatsız olabildi! Çalınacak kadar çok
paramız bulunmadığını bildiği halde!”

Bey fikrini söyledi: “Uykusu gelmiş işte. Hattâ belki hırsız onu iptonize etmiştir. Böyle vakalara rastlanıyor. Ama çocuğun bu meseleden sıyrılmasını hayranlık verici bulmuyor musunuz? Dahiyane bir şey bu! Düpedüz muazzam bir şey! Muazzam bir şey düpedüz!”

Bayan Tischbein’in gururu okşanmıştı. “Evet öyle. Akıllı çocuk olduğu doğru oğlumun. Sınıfında hep birinci. Ve çalışkan da. Ama bir düşünsenize, ya başına bir şey gelseydi! Her şey olup bittiği halde tüylerim diken diken oluyor. Yok, bir daha hiç yalnız yollamıyacağım. Meraktan ölürüm yoksa.”

Bey sordu, “Tıpkı resmindeki gibi midir?”

Bayan Tischbein fotoğrafı tekrar tetkik etti. “Evet. Tıpkı. Beğendiniz mi?”

“Çok beğendim! Şöyle sonradan doğru dürüst bir adam olacak cinsten.”

Anne, hâlâ kusur buluyordu: “Biraz daha rabıtalı oturamaz mıydı. Ceketini buruşturmadan. Oturmadan önce düğmelerini açması gerek. Ama lâf dinlemez kil!”

Adam güldü. “Daha büyük kusurları olmasın da!”

“Yok, benim oğlumun kusuru yoktur aslında.” Bayan Tischbein duygulanarak burnunu sildi...

Sonra bey indi fakat gazetesini Bayan Tischbein’a bıraktı. O da Emil’in maceralarını Berlin - Friedrichstrasse istasyonuna kadar tekrar tekrar okudu. Topu topu on bir defa.

Berlin’e vardığında Emil peronda bekliyordu. Annesi-

nin şerefine bayramlık elbisesini giymişti, boynuna sarıldı ve bağdı, “Ey, ne diyorsun bakalım?”

“Bir de kendini beğenmeye kalkma, yumurcak seni!”

Emil, “Ah Bayan Tischbein,” diyerek koluna girdi. “Geldiğine ne seviniyorum bilsen.”

Annesi, “Haydut kovalamak elbisene pek yaramamış,” dedi. Ama sesinde hiç darılma yoktu.

“Sen istersen yeni bir elbisem olacak.”

“Nerden olacak?”

“Bir mağaza bana, Profesöre ve Gustav’a yeni elbiseler hediye edip gazetelerde biz dedektiflerin yalnız oradan elbise aldığımızı ilân etmek istiyor. Reklâm bu, anlıyor musun?”

“Evet, anlıyorum.”

Emil yüksekte konuşarak devam etti, “Ama biz, o can sıkıcı elbiseler yerine birer futbol topu da vermeleri ihtimali olduğu halde reddedeceğiz. Çünkü biliyor musun, etrafımızda kopardıkları gürültüyü aslında çok budalaca buluyoruz. Bize kalırsa büyükler böyle bir şeyi rahat rahat yapsınlar. Zaten onlar öyle gariptir. Ama çocukların yapması doğru değil.”

Annesi, “Bravo!” dedi.

“Parayı Heimbald enişte dolabına kitledi. 1000 Mark. Ne güzel, değil mi? Her şeyden önce sana elektrikli bir saç kurutma makinası alacağız. Ve içi kürk astarlı bir kışlık manto. Ve bana? Bunu daha düşünmem gerekiyor. Belki futbol topu. Veya bir fotoğraf makinası. Bakalım.”

Şapkacık Pony büyük ibriği ile birinden ötekine koşuyordu

“Ben de parayı saklayıp bankaya yatıralım diyordum. Birkaç sene sonra çok işine yarar.”

“Hayır, sen kurutma makinası ve manto alacaksın. Geri kalanı, eğer öyle istiyorsan, bankaya yatırırız.”

Annesi Emil’in kolunu sıkarak, “Daha konuşuruz” dedi.

“Bütün gazetelerde resmimin çıktığını biliyor musun? Ve hakkımda uzun yazılar basıldığını?”

“Bir tanesini daha trende okudum. Önce çok meraklandım, Emil. Bir şey olmadı ya sana?”

“Yok a canım! Şahane bir şeydi! Eh, sonra her şeyi uzun uzun anlatırım. Önce arkadaşlarımı tanımalısın”

“Nerede ki onlar?”

“Schumann sokağında. Martha teyzede. Daha dün elmalı pastasını yaptı. Sonra da bütün çeteyi davet ettik. Şimdi evde oturup dünyanın gürültüsünü yapıyorlar.”

Heimbold’larda hakikaten yer yerinden oynuyordu. Hepsi gelmişti: Gustav, Profesör, Krummbiegel, Mittenzwey kardeşler, Gerold, Birinci Frederik, Traugott, küçük Salı ve adları neyse bütün ötekiler. Sandalyalar ancak yetmişti.

Şapkacık Pony büyük bir ibrik ile birinden ötekine koşuyor ve sıcak şokola veriyordu. Martha teyze’nin elmalı pastası bir şiirdi! Büyük anne divanda oturuyor, gülüyor ve on yaş gençleşmiş görünüyordu.

Emil annesi ile gelince büyük bir selâmlaşma başladı.

Her çocuk Bayan Tischbein'a elini verdi. O da oğluna yardım ettikleri için hepsine ayrı ayrı teşekkür etti.

Sonra Emil, "Dinleyin!" dedi. "Elbiseleri veya futbol topalarını almıyoruz. Bizi reklâm yerine kullanmalarına izin vermiyeceğiz. Razı mısınız?"

Gustav, "Razıyız!" diye bağırarak öyle bir korna çaldı ki Martha teyzenin saksıları yerlerinde sallandılar.

Sonra büyükanne kaşığı ile altın yaldızlı fincanının kenarına vurarak ayağa kalktı. "Şimdi iyi dinleyin, subay namzetleri sizi. Bir nutuk vermek istiyorum. Evet, sakın kendinizi bir şey sanmayın! Sizi övmiyeceğim. Başkaları zaten aklınızı başınızdan aldı. Buna ben iştirak etmem. Hayır, iştirak etmem!"

Çocukların sesi tamamen kesilmişti, lokmalarını bile çiğnemeye cesaret edemiyorlardı.

Büyük anne devam etti: "Bir hırsızın arkasını sessizce takip etmek ve onu yüz çocuk yardımı ile yakalamak, eh, bu pek büyük bir marifet değildir. Gücünüze mi gitti, yoldaşlar? Ama aranızda öyle biri var ki, o da parmak ucunda Bay Grundeis'in arkasından gitmek isterdi. O da otelde yeşil asansörcü çocuk olarak casusluk yapmak isterdi. Ama görev aldığı için evde kaldı, evet görev aldığı için evde kaldı."

Herkes küçük Salı'ya baktı. Onun ise yüzü çilek rengini almıştı utancından.

"Tamam. Küçük Salı'dan bahsediyorum. Tamam! İki gün telefon başında oturdu. Ödevinin ne olduğunu bildi. Ve

bu ödev hoşuna gitmediği halde yaptı. Bu mükemmel bir şeydi, anladınız mı? Bu mükemmel bir şeydi! Onu kendinize örnek olarak alın. Ve şimdi hepimiz ayağa kalkalım ve bağıralım: Yaşasın küçük Salı!”

Oğlanlar ayağa fırladılar. Şapkacık Pony de ellerini borazan gibi ağzına tuttu. Martha teyze ve Emil’in annesi mutfaktan geldiler. Ve hepsi bağıldılar: “Yaşasın! Yaşasın! Yaşasın!”

Sonra yerlerine oturdular. Ve küçük Salı derin bir nefes alarak konuştu: “Teşekkür ederim. Ama büyütüyorsunuz. Hepiniz yapardınız aynı şeyi. Tabii! Hakiki bir erkek çocuk, üzerine düşeni yapar. İşte bu kadar!”

Şapkacık Pony büyük ibriği kaldırarak seslendi: “İçinizde daha içmek isteyen var mı, ey ahali? Şimdi de Emil’in şerefine kadeh tokuşturalım!”

ONSEKİZİNCİ BÖLÜM

Bu olanlardan bir ders çıkar mı ?

Akşama doğru çocuklar kalkıp vedalaştılar. Ertesi gün Şapkacık Pony ile beraber Profesöre gelmesi için Emil'den tekrar tekrar söz alındı. Sonra Heimbold enişte geldi ve akşam yemeği yenildi. Yemekten sonra Heimbold enişte baldızı Bayan Tischbein'e 1000 Mark'ı verdi ve bankaya yatırmasını tavsiye etti.

Bayan Tischbein, "Zaten niyetim o idi" diye cevap verdi.

Emil itirazda bulundu. "Hayır! O zaman benim için hiç bir zevki kalmaz. Annem kendine bir kurutma makinesi ve kürk astarlı manto alsın. Ne istiyorsunuz, bilmem ki! Para benim değil mi? Onunla ne istersem yaparım! Yapamaz mıyım?"

Heimbold enişte izah etti: "Hiç de istediğini yapamazsın. Daha çocuksun sen. Paranın ne olacağına annen karar verir."

Emil masadan kalktı ve pencerenin önüne gitti.

Şapkacık Pony babasına, “Hey yarabbi, Heimbold ne dik kafasın,” dedi, “Emil’in annesine bir şey hediye edebileceği için ne kadar sevindiğini görmüyor musun? Siz büyükler bazen ne kalın ambalajlı oluyorsunuz.”

Anneanne söze karıştı, “Tabî kurutma makinası ile manto alınacak. Ama geri kalan bankaya yatırılacak, değil mi oğlum?”

Emil cevap verdi: “Tamam. Razi mısın, anneciğim?”

“Eğer ille ısrar ediyorsan, zengin adam!”

Emil artık memnundu. “Hemen yarın sabah çarşıya çıkalım. Sen de gelirsın, Pony!”

“Ya ne sandındı, sinek mi tutacaktım? Ama kendine de bir şey almalısın. Tabî Tischbein teyze makinasına kavuşacak, ama sen de kendine bir bisiklet alacaksın, anlaşıldı mı, o zaman artık kuzinlerinin bisikletlerini bozman gerekmiyecek.”

Bayan Tischbein endişe ile Emil’e sordu, “Emil, Pony’nin bisikletini mi bozdun?”

“Yok, canım anne, yalnız selesini yükselttim, hep alçak sele ile gidiyor, maymunluğundan, sanki yarışçı gibi görünsün diye.”

Şapkacık, “Maymun sensin,” diye bağırdı. “Eğer bir daha bisikletimi yükseltirsen aramızda her şey bitti, anlaşıldı mı?”

“Eğer kız olmasaydın ve ip gibi sıska olmasaydın sana österirdim, çocuğum. Ayrıca bugün öfkelenmek istemiyorum, ama bu paradan alıp almayacaklarım seni hiç ilgilendirmez

Ve Emil inatla yumruklarını pantolonun cebine soktu.

Büyük anne yatıştırdı, “Kavga etmeyin, dövüşmeyin, birbirinizin gözünü oyun daha iyi.”

Sonra Heimbold enişte köpeği sokağa çıkardı. Yani: Heimbold’ların köpeği yoktu ama, babasının akşamları bir bardak bira içmeye gidişini Pony böyle adlandıırırdı.

Sonra büyük anne, iki hanım, Pony ve Emil odada oturup, o kadar heyecanlı geçmiş olan son günlerden bahsettiler.

Martha teyze, “Eh, belki bunda da bir hayır vardır,” dedi.

Emil, “Tabii” diye cevap verdi. “Ben bir ders aldım: Hiç bir insana itimat etmemek gerek.”

Ve annesi fikrini söyledi: “Ben çocukları hiç bir zaman yalnız başına seyahate çıkarmamak gerektiğini öğrendim.”

Anneanne, “Saçma!” diye homurdandı. “Hepsi ters, hepsi ters!”

Şapkacık Pony de, “Saçma! Saçma! Saçma!” diye şarkı söyleyerek bir iskemleye binip odayı dolaştı.

Martha teyze sordu: “Yani bu işten bir ders alınamıyacağınızı mı düşünüyorsunuz?”

Anneanne, “Alınır tabii,” dedi.

Öbürleri bir ağızdan, “Peki ne?” diye sordular.

Anneanne homurdandı: “Para daima ancak posta havalesi olarak yollanmalıdır” ve müzikli kutu gibi kıkırdıyarak güldü.

Şapkacık Pony, “Yaşasın!” diye haykırarak iskemlesini yatak odasına sürdü.

EMİL VE DEDEKTİFLER

Erich Kästner'in dünyaca tanınmış çocuk romanlarından biri olan "EMİL ve DEDEKTİFLER", Emil'in oturduğu şehirden tatilini geçirmek üzere Berlin'e gelmesi ile başlar. Ama bu büyük şehri görmeye vakit bulamaz. Çünkü daha trendeyken, iç cebinde sakladığı paraları çaldırır. Hırsızı yakalamak için de, insan, otomobil ve tramvay kalabalığı arasında, Berlin'in caddelerinde heyecanlı bir kevalamadır başlar.

Ancak Emil bu kovalamada yalnız değildir. Kendi yaşında bir alay çocuk ona yardımcı olur. Bu kovalamacayı önce polisten gizli yapmak zorundadırlar. Profesör, Küçük Salı, Krummbiegel, Mittenzwey kardeşler, 'Birinci Frederik' ve isimleri ne ise bütün diğer çocuklar, hepsi bu işe katılırlar. Böylece çok eğlenceli büyük bir macera yaşarlar. Ve en sonunda...

